

Piotr Rytel

Grażyna

wersja I – 1908

wersja II – 1955

partytura

ſ

Opole 2023

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Narodowy
Instytut
Muzyki
i Tańca

pochodzących z Funduszu Promocji Kultury
w ramach programu *Muzyczny ślad*,
realizowanego przez Narodowy Instytut Muzyki i Tańca.

**Publikacja stanowi część serii wydawniczej
„Polska muzyka zapomniana”**

Redaktor serii
Przemysław Neumann

Komputerowe opracowanie partytury
Marzena Malinowska

Projekt okładki
Tomasz Wolff

fo FUNDACJA
FILHARMONII OPOLSKIEJ
Dla Kultury

fo FILHARMONIA
OPOLSKA
im. Józefa Elsnera

Piotr Rytel – poemat symfoniczny Grażyna

Muzyka programowa – której przykładem jest poemat symfoniczny *Grażyna* – czyli reprezentowanie świata niemuzycznego za pomocą dźwięków to jedna z najbardziej nośnych idei kompozytorskich dziewiętnastowiecznej, romantycznej Europy. Za jej twórcę uznaje się Hectora Berlioza, a swoich kontynuatorów znalazła w twórczości Franciszka Liszta, Ryszarda Straussa i wielu innych. Kompozycje instrumentalne spełniające ów walor reprezentowania, czy też opowiadania historii, mitów, legend i eposów wpisywały się w tak właściwą romantykom koncepcję korespondencji sztuk. W środowisku niemieckim do zwolenników programowości należeli twórcy utożsamiani z muzycznym postępem i nowoczesnością, współtworzący w dziedzinie muzyki tzw. „Nowe Niemcy”. Warto zauważyć, że także w gronie zwolenników muzyki programowej doszło do różnic. Otóż programowość mogła oznaczać utwory w typie berliozowskim, w których muzyka podążała ściśle za programową narracją (tak jest w jego *Symfonii fantastycznej* czy w symfonii *Harold w Italii*) lub utwory tylko w ogólnym zarysie reprezentujące treści pozamuzyczne, czego najlepszym przykładem były poematy symfoniczne Franciszka Liszta.

W polskim środowisku muzycznym programowość zrazu odrzucano, podobnie jak odrzucano w ogóle wszelką twórczość Berlioza, czy ojców „Nowych Niemiec”, Liszta i Wagnera. Sytuację tak opisywał anonimowy autor na łamach „Przeglądu Muzycznego” w 1913 roku (nr 10, s. 8):

„Starsza generacja uporczywie trzymała się tradycji, upatrując w formach rozwiniętych zwłaszcza przez Mendelssohna, nienaruszonych kanonów estetycznych, wskutek czego muzyka nasza zatamowana w swobodnym rozwoju, odgrodziła się przez całe dziesięciolecia od postępowych zdobyczy i prądów, nurtujących muzykę zachodnią. Berlioz, Liszt, Wagner byli u nas obciążeni klątwą. Dopiero do widomej walki z tym zaślepieniem wstecznictwa wystąpili „młodzi”, zrazu potępiani, lecz dzisiaj uznani nawet przez niechętny im ogół: Mieczysław Karłowicz, Grzegorz Fitelberg, Karol Szymanowski i Ludomir Różycki – oto bojownicy, którzy twórczością swoją wnieśli ożywcze tchnienie w zastygłe formy naszej kultury muzycznej. Wszyscy czterej wyszli ze szkoły Zygmunta Noskowskiego, który początkowo zwalczał ruch postępowy, lecz później zmienił swoje zapatrywania. Wyrazem tego przeobrażenia jest programowy utwór *Step*, nazwany przez kompozytora poematem, w rzeczywistości zaś będący programowa uwerturą.” (Anonim, *Muzyka programowa*, „Przegląd Muzyczny” 1913, nr 10, s. 8. Por. M. Gmys, *Harmonie i Dysonanse*, Poznań 2012, s. 115)

Z czasem zatem także i w polskim środowisku pojawiły się utwory programowe. Oprócz wyżej wymienionych twórców poematy symfoniczne komponowali: Witold Friemann (*Konrad Wallenrod*), Eugeniusz Morawski (m.in. *Don Quichotte*, *Nevermore*, *Ulalume*), Zygmunt Noskowski (*Poemat o zachodzie słońca na morzu*), Feliks Nowowiejski (*Śmierć Ellenai*, *Beatrycze*, *Nina i Pergolesi*), Henryk Opieński (*Lilla Weneda*) i wielu innych.

Chociaż Piotr Rytel (1884-1970) także ukończył klasę kompozycji Zygmunta Noskowskiego, podobnie jak czołowi przedstawiciele „Młodej Polski” w muzyce, to trudno zaliczyć go do grona reformatorów. Jego nazwisko pojawia się najczęściej w kontekście krytyk wyrażanych wobec twórczości Karola Szymanowskiego (aczkolwiek początkowo był entuzjastą jego wczesnych, romantycznych utworów). Piotr Rytel wprawdzie nie wytyczał nowych kierunków w rozwoju rodzimej twórczości, lecz wniósł do kultury muzycznej wartościowy wkład oparty na rzetelnej wiedzy oraz na doskonałym opanowaniu rzemiosła. W swoich utworach jawi się jako spadkobierca estetyki późnoromantycznej. Preferował gatunki wokalno-instrumentalne – w utworach symfonicznych zaś operował ekspresyjną melodyką i rozbudowaną obsadą instrumentalną.

Poemat symfoniczny *Grażyna* to niejedyny dowód zainteresowania kompozytorów polskiej muzyki programowej dziełami Adama Mickiewicza. Warto wspomnieć o opracowaniach Konrada Wallenroda Feliksa Nowowiejskiego i Witolda Friemanna oraz *Pana Tadeusza* Apolinarego Szeluty. Poemat *Grażyna* skomponował Rytel wieńcząc naukę u prof. Noskowskiego w warszawskim Instytucie Muzycznym w 1908 roku. Utwór po raz pierwszy wykonali muzycy Warszawskiej Orkiestry Symfonicznej pod batutą Grzegorza Fitelberga, 11 marca 1911 roku. Niestety rękopis, z którego korzystano wówczas, zaginął podczas powstania warszawskiego. Kompozytor, przekonany, że nie ma już szans na odzyskanie dzieła, rozpoczął w 1955 roku rekonstrukcję utworu na podstawie zachowanych szkiców i notatek. Po ukończeniu owej nowej wersji okazało się, że szczęśliwie odnalazła się pierwsza wersja kompozycji z początku stulecia. Dziś dysponujemy zatem dwiema wersjami – z 1908 i 1955 roku.

Kompozytor opatrzył swój poemat notą programową:

Ponura jesienna noc, wieje zimny północny wiatr, chwilami świeci księżyc. Słychać coraz bliżej tupot pędzących Krzyżaków, którzy oznajmują swoje przybycie trzykrotnym sygnałem – Litwini odpowiadają. Znów cisza – tylko wieje wiatr. Dowiedziawszy się o przybyciu Krzyżaków, Grażyna idzie do męża i tam po czułej rozmowie, prosi go o zaniechanie połączenia się z Krzyżakami. Widząc, że nic nie wskóra, pieści go i Litawor zasypia. Trąby. Litwini szykują się do pochodu. Grażyna w przebraniu wychodzi i na czele wojska pędzi w stronę obozu krzyżackiego. Dwa wojska ujrzały się i ze straszną siłą uderzają na siebie. Zamieszanie, bitwa. Pod koniec walki komtur strzela i rani śmiertelnie Grażynę. Grażyna pada, prosi o tajemnicę i zawieszenie do zamku Litwini po raz ostatni uderzają i triumfują. Z wieży zamkowej odzywa się smutny głos trąby. Niosą ciało Grażyny; Wajdeloci śpiewają. Nadajeżdża Litawor – poznano go; książę, oddawszy część zwłokom Grażyny rzuca się w ogień. Przerażenie i krzyk rozpaczny Litwinów. Wajdeloci znów śpiewają, pochód oddala się i znika.

Narracja muzyczna poematu Piotra Rytla to niemal fabularne odzwierciedlenie załączonego programu (trocę na modłę berliozowską), aczkolwiek niektóre fragmenty pozostawiają – jak się wydaje – nieco pola do indywidualnej interpretacji. Treść programu została opracowana w czterech częściach. W wersji drugiej z 1955 roku owe części zostały przez kompozytora dookreślone poprzez tytuły: 1. Noc. „Coraz to ciszej, wiatr północny chłodzi...”. Przybycie Krzyżaków, 2. Litawor i Grażyna 3. Starcie Litwinów z Krzyżakami. Śmierć Grażyny, 4. Pochód żałobny. Ponadto, w roku 1955, autor wprowadził do partytury cytaty z mickiewiczowskiego tekstu dookreślające muzyczną narrację.

Wersja z 1908 roku

W części 1. w chromatycznych partiach instrumentów smyczkowych bez trudu rozpoznamy chłodny północny wiatr. Będzie on jeszcze niejednokrotnie dochodzić o głosu w przebiegu części, stanowiąc tło wydarzeń. Nadejście Krzyżaków zostaje zilustrowane w partiach fagotów (*tupot pędzących Krzyżaków – rytm punktowany, litera B*) oraz w trzykrotnym sygnale trąbki. Odpowiedź Litwinów rozbrzmiewa w partii pierwszego rogu (t. 57-59). Pod koniec I części zestawione są ze sobą gwałtowne motywy w partiach wiolonczel i chorałowe fragmenty prezentowane przez chór instrumentów dętych blaszanych – te ostatnie stanowią jakby zapowiedź smutnego końca głównej bohaterki, co powróci w finałowym marszu żałobnym...

W części 2. czuła rozmowa pomiędzy Grażyną a Litaworem zostaje zilustrowana rozromantyzowanymi frazami w instrumentach smyczkowych wspartymi muzycznym atrybutem kobiecości – harfą i fragmentem od taktu 39, *poco piu mosso*, kiedy to następuje prezentacja argumentów księcia. Jak można wnosić

z kontrastującego w charakterze odcinka *poco piu mosso* najwyraźniej jesteśmy świadkami odmowy księcia Litawora. W taktach 61-67 dochodzi do bezpośredniej wymiany zdań, której zakończenie (niskie rejesty kontrabasów), najwyraźniej przesąduje o negatywnym wyniku przekonywań Grażyny. Wobec takiego obrotu sprawy atmosfera części powraca do początkowej aury romantycznej (powrót tematu z początku części), tym razem jednak – wedle programu – Grażyna postanawia uśpić księcia. Słyszać to w motywach westchnień instrumentów dętych drewnianych i powtarzanych arpegiach harfy, ewokujących atmosferę baśni opowiadanej na dobranoc (t. 101-113).

W części 3., *Starcie Litwinów z Krzyżakami* zostaje zilustrowane za pomocą fugata, przy czym pierwszy temat przeprowadzony w instrumentach smyczkowych być może odwołuje się do Krzyżaków, albowiem w drugiej części fugi słyszmy temat zainicjowany w partii rożka angielskiego, który od tej pory będzie przypisany postaci Grażyny (dowodzą tego dalsze przykłady zastosowania tego instrumentu). Technika fugata rzecz jasna doskonale nadaje się do ilustrowania konfliktu, aczkolwiek trzeba przyznać, że środki orkiestrowe tu zastosowane budzą skojarzenie z opracowaniem sporu Kapuletów i Montekich z uwertury-fantazji *Romeo i Julia* Piotra Czajkowskiego. Wskazują na to np. fanfarowe sygnały trąbek zestawione z akcentami w grupie instrumentów perkusyjnych (talerze) a także udział tej ostatniej w eskalacji konfliktu w taktach 116-119 (akcentowanie słabej części taktu przeciwstawione wariacji tematu Krzyżaków z pierwszej części fugi). Punkt kulminacyjny następujący tuż przed *Poco andante* (takt 114), prawdopodobnie odnosi się do śmierci Grażyny. Następnie, tryumfalne przedstawienie „tematu Grażyny” (temat główny w augmentacji, w fakturze akordowej) w instrumentach dętych zwiastuje ostateczną ofensywę wojsk litewskich. W finale części tematów zostaje zabarwiony opadającymi pochodami małosekundowymi (np. t. 214-219), które przypominają o cenie życia bohaterki poematu.

Część 4. otwiera sygnał trąbki, to ów smutny głos trąby z kompozytorskiego programu. Po nim następuje marsz żałobny – muzyczny obraz konduktu żałobników niosących ciało Grażyny (o czym informuje nas smutna melodia intonowana przez rożek angielski). Chorałowe partie zespołu instrumentów dętych blaszanych (t. 31-41) przywodzą na myśl ichinicjalne zapowiedzi z części pierwszej. W takcie 57. w partii oboju słyszmy smutną pieśń Wajdelotów. Pośród żałobnej atmosfery części pojawi się fragment *Allegro, alla breve*, które zwiastuje nadejście księcia Litawora i opisuje jego akt rzucenia się w płomienie. Narracja części następnie powraca do charakteru żałobnego, tzn. główny temat jest prezentowany w fakturze chorałowej przez instrumenty dęte blaszane na przemian ze smyczkowymi. Motyw żałobny niknie w coraz mniejszej obsadzie instrumentalnej, tak, jak oddala się pochód żałobny z ciałem bohaterskiej Grażyny.

Wersja z 1955 roku

Ogólna refleksja dotycząca wersji z 1955 roku – najogólniej rzecz ujmując – dotyczy o wiele śmielszego, a nawet wirtuozowskiego wykorzystania aparatu orkiestrowego. Dzieje się tak w części 1. – słyszać to wyraźnie w o wiele aktywniejszych partiach instrumentów dętych, w części 3 natomiast tematy fugi są orkiestrowo szerzej rozkomponowane. Kompozycja jest poszerzona o nowe fragmenty, jak w części drugiej, ilustrującej czułą rozmowę. Otóż tu, argumenty Grażyny w postaci szerokohoryzontalnych fraz w kwintecie smyczkowym zostają wzbogacone o nowy materiał, który znamionuje bogatszą szatę instrumentacyjną (ca. t. 20-56). W częścią którą w wersji wcześniejszej przypisano „argumentom księcia” większy jest udział kontrapunktyki. Dodatkowo, narracja jest tu doprowadzona do kulminacji z pomocą tematu romantycznego Grażyny

powtórnego z wariacyjnym opracowaniem instrumentów smyczkowych (nr 24, t. 115-125). Finał tej części nie tyle odnosi się do usypiania księcia, co zwiastują raczej nadchodząłą walkę – wojskowe partie trąbek *con sordino*.

Część 3. najbardziej bodaj odbiega od pierwowzoru. Bitwa także jest tu ukazana za pomocą środków polifonicznych, przy czym „temat Grażyny”, który w wersji z 1908 roku pojawia się stosunkowo wcześnie, tu, w pełnej krasie ukazany jest dopiero w nr 33. Wcześniej ma miejsce intensywna praca polifoniczna, której materiałem jest kilka tematów. W zamyśle zatem z owej wielości i „bitewnego zgiełku” dopiero w nr 33 wyłoniony zostaje przyszły zwycięzca. Kolejna zmiana o charakterze – by tak rzec dramaturgicznym – oznacza, iż bitwa trwa do końca części, kiedy to wysokie rejesty skrzypiec zwiastują śmierć głównej bohaterki.

W 4. części, kompozytor utrzymał konwencję marsza żałobnego. Główny temat marszowy pojawia się tu w coraz to nowych kontekstach orkiestrowych. Ów marsz prowadzi do kulminacji, która wskazuje na akt samobójstwa księcia. Partyturę kompozytor wzbogacił tu o fragment z poematu Mickiewicza: *...bieży na stos, pada na zwłokach / Gnie w płomieniach i dymu obłokach*. W porównaniu z wersją z 1908 roku finał kompozycji nie opisuje oddalającego się pochodu (tak, jak to jest w wersji przedwojennej). Od taktu 101 bowiem rozpoczyna się krótka koda, w której dzięki harfie i wysokim rejestrów instrumentów dętych możemy pomyśleć, że główna bohaterka historii znajduje się już innym, lepszym świecie.

Mikołaj Rykowski

ORCHESTRA:

2 Flauti e Piccolo
2 Oboi e Corno inglese
2 Clarinetti in B
2 Fagotti

4 Corni in F
2 Trombe in B
3 Tromboni
Tuba

Timpani
Tamburo militare
Piatti
Gran cassa

Arpa

Violini I
Violini II
Viole
Violoncelli
Contrabbassi

31'

Grażyna

poemat symfoniczny
wg A. Mickiewicza
wersja I – 1908 r.

I

Piotr Rytel, op. 1
(1884-1970)

Allegro moderato

2 Flauti (e Piccolo)   2 Oboi (e Corno inglese)   2 Clarinetti in B   2 Fagotti   4 Corni in F   2 Trombe in B   3 Tromboni e Tuba   Timpani   Tamburo militare   Piatti   Gran cassa   Arpa

Violini I   Violini II   Viole   Violoncelli   Contrabassi

Allegro moderato

con sord.   pp   con sord.   pp   con sord.   pp   pp

2
5

Fl.
Ob.
Cl. B.
Fg.

Viol. I
Viol. II
Vle.
Vc.
Cb.

I.

II

Fl.
Ob.
Cl. B.
Fg.

Viol. I
Viol. II
Vle.
Vc.
Cb.

I.

Fl. Ob. Cl. B Fg.

Cr. F Tr. B Tbn. e Tuba Timp. Piatti Ar.

Viol. I Viol. II Vle. Vc. Cb.

14

I. A

II. p

p

pp

p

ppp

pp

14

cresc.

A

17 II.

Fl.

Ob.

Cl. B

Fg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Timp.

Piatti

Ar.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

Dynamic markings: *ppp*, *p*, *<>*

Performance instruction: *II.*

Measure 17 starts with a dynamic *ppp* for the woodwind group. The woodwind group consists of Flute I, Oboe, Clarinet B, Bassoon, French Horn, Trombone, Bass Trombone, and Tuba. The bassoon has a prominent melodic line with sixteenth-note patterns. The woodwind group continues with a dynamic *p*. The strings (Violin I, Violin II, Viola, Cello) play eighth-note patterns with slurs and grace notes. The bassoon continues its melodic line. The woodwind group returns with another dynamic *p*.

20

Fl.

Ob.

Cl. B

Fg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Tim.

Piatti

pp

ppp
III.

ppp

ppp

20

Viol. I   senza sord.

Viol. II   senza sord.

Vle.   senza sord.

Vc.   *pp* <> <> >

Cb.   *pp*

Fl.

Ob.

Cl. B.

Fg. a2

Cr. F

Tr. B

Tbn. e Tuba I.

pp

Tim.

Piatti

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc. senza sord. sf

Cb. sf

This musical score page contains ten staves of music. The top section includes parts for Flute, Oboe, Clarinet B, Bassoon, French Horn, Trombone, Bass Trombone, Timpani, Cymbals, Violin I, Violin II, Viola, Cello, and Double Bass. Measure 24 begins with a melodic line in the upper voices, primarily featuring the Flute, Oboe, Clarinet B, and Bassoon. The Bassoon and Bass Trombone provide harmonic support. The Violins play eighth-note patterns. The Viola and Cello provide harmonic support with sustained notes. The Double Bass provides a steady bass line. The score is written in common time with a key signature of one sharp. Various dynamics and performance instructions like 'pp' (pianissimo), 'sf' (sforzando), and 'senza sord.' (without mute) are included.

28

Fl.

Ob.

Cl. B

Fg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Tim.

Piatti

a2

B

Fl. Ob. Cl. B Fg. Cr. F Tr. B Tbn. e Tuba Tim. Piatti

pp < mf p pp <

pp < mf p pp <

c. 2 bacch. c. 2 bacch. pp

28

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

B

Viol. I Viol. II Vle Vc. Cb.

f p f p

pizz. pp

35

Fl.

Ob.

Cl. B.

Fg.

cresc.

Cr. F.

Tr. B.

Tbn. e Tuba

Timp.

Piatti

poco cresc.

ppp

Ar.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

I.

II.

III.

39

Fl.

Ob.

Cl. B II.

Fg. cresc.

Cr. F pp cresc. cresc.

Tr. B

Tbn. e Tuba

Tim. pp

Piatti pp

Ar.

39

Viol. I f mf

Viol. II f mf

Vle cresc.

Vc. arco cresc.

Cb. cresc.

C

42

Fl.

Ob.

Cl. B

Fg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Timp.

Piatti

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

p

I.

a2

cresc. molto

f

cresc. molto

cresc. molto

I. lontano

p

p

f

mf

sfp

sfp

sfp

f

C

46

F1. Ob. Cl. B. Fg.

Cr. F Tr. B. Tbn. e Tuba Timp. Piatti

Viol. I Viol. II Vle. Vc. Cb.

a2

pp

sfp

mf

III.

I.

sfp

sfp

sfp

sfp

51

Fl. a2

Ob.

Cl. B

Fg. a2

Cr. F

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp.

Piatti

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

Measure 51:

- Flute:** eighth-note pattern (a2)
- Oboe:** sustained note
- Clarinet B:** sustained note
- Bassoon:** eighth-note pattern (a2)
- French Horn:** eighth-note pattern
- Trombone/Bass Trombone:** eighth-note pattern
- Bassoon/Tuba:** eighth-note pattern
- Timpani:** sustained note
- Piatti:** sustained note
- Violin I:** sustained note
- Violin II:** sustained note
- Viola:** eighth-note pattern
- Cello:** eighth-note pattern
- Double Bass:** eighth-note pattern

Dynamics: *f*, *sf*, *ff*, *p*

56

D

Fl.

Ob.

Cl. B.

Fg.

Cr. F.

I.

p

Tr. B.

I. nella orchestra

Tbn. e Tuba

Tim.

Piatti

Viol. I

Viol. II

Vle.

Vc.

Cb.

62

Fl.

Ob.

Fg.

Cr. F

Piatti

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

pp

II.

I.

ppp

65

Fl.

Cl. B

Fg.

Cr. F

pp

I.

pp

I.

a2

p

65

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

pp

pp

pp

pp

70

Fl.

Ob.

Cl. B

Fg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Timp.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

Musical score page 74, measures 74-75. The score includes parts for Flute (F1.), Oboe (Ob.), Clarinet B (Cl. B), Bassoon (Fg.), Trombone (Cr. F), Bass Trombone (Tr. B), Tuba (Tbn. e Tuba), Timpani (Timp.), Piccolo (Piatti), Violin I (Viol. I), Violin II (Viol. II), Cello (Vcl.), Double Bass (Cb.), and Trombone (Trom.). The score features various musical markings such as dynamics (pp, pp, tr), articulations (trills, grace notes, slurs), and performance instructions (trills, grace notes, slurs). Measure 74 starts with a sustained note from the Flute, followed by rhythmic patterns from the Oboe, Clarinet B, Bassoon, and Trombone. Measures 75 continue with sustained notes and rhythmic patterns, with dynamic changes and performance instructions like 'tr' and 'pp'.

80

Fl.

Ob.

Cl. B.

Fg.

Cr. F.

Tr. B.

Tbn. e
Tuba

Timp.

Piatti

rit.

E a tempo

pp

tr.

mf

rit.

E a tempo

pizz.

f

pizz.

f

pizz.

f

arco

f

pizz.

arco

f

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

84

Fl. I.

Ob.

Cl. B.

Fg.

Cr. F.

Tr. B.

Tbn. e Tuba

Timp.

Piatti

Viol. I

Viol. II

Vle. arco

Vc.

Cb.

Measure 84: Flute I plays a melodic line with grace notes. Oboe, Clarinet B, Bassoon, Trombone, French Horn, Trombone/Bass Trombone, Timpani, and Piatti are silent. Violin I and Violin II play eighth-note patterns. Viola and Cello play eighth-note patterns. Measure 85: Flute I continues its melodic line. Oboe, Clarinet B, Bassoon, Trombone, French Horn, Trombone/Bass Trombone, Timpani, and Piatti remain silent. Violin I and Violin II play eighth-note patterns. Viola and Cello play eighth-note patterns. Dynamics: f, mf, c.b., tr., p, and III.

88

Tr. B

Tbn. e Tuba

Piatti

pp

88

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

pp

93

Tr. B

Tbn. e Tuba

Piatti

Ar.

p

III.

93

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

F

pp

F

98

Fl. Ob. Cl. B. Fg. Cr. F. Tr. B. Tbn. e Tuba. Timp. Piatti Ar.

I. > pp pp p I. pp

ppp

98

Viol. I Viol. II Vle. Vc. Cb.

> pp

103

Fl.

Ob.

Cl. B.

Fg.

Cr. F. II. con sord.

Tr. B.

Tbn. e Tuba

Timp.

Piatti

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc. pizz. arco pizz.

Cb. pizz. arco pizz.

109

Fl.

Ob.

Cl. B. II.
pp

Fg.

109

Viol. I

Viol. II

Vle.

Vc.

Cb.

II

muta in A

ppp

== II ==

Andante molto espressivo

2 Flauti
(e Piccolo)

II. tranquillo
pp

2 Oboi
(e Corno inglese)

2 Clarinetti in A

2 Fagotti

pp

Andante molto espressivo

Violini I

con sord.

Violini II

p

con sord.

Viole

senza sord.

Violoncelli

senza sord.
arco
mf espr. ma semplice

cresc.

Contrabbassi

arco
p

6

Fl.

Ob.

Cl. A

Fg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Timp.

Ar.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

pp

p

II.

I.

pp

pp

p

5

5

senza sord.

mf *espr. ma semplice*

mf

f

mf

This musical score page contains ten staves of music for various instruments. The instrumentation includes Flute (Fl.), Oboe (Ob.), Clarinet A (Cl. A), Bassoon (Fg.), French Horn (Cr. F.), Trombone B (Tr. B), Tuba/Bass Trombone (Tbn. e/Tuba), Timpani (Timp.), Bassoon (Ar.), Violin I (Viol. I), Violin II (Viol. II), Viola (Vle), Cello (Vc.), and Double Bass (Cb.). The score is in common time and measures 6. The key signature is A major (no sharps or flats). Dynamics and performance instructions are included throughout the score, such as *pp*, *p*, *II.*, *I.*, *pp*, *pp*, *p*, *5*, *5*, *senza sord.*, *mf*, *espr. ma semplice*, *mf*, *f*, and *mf*.

Musical score for orchestra and brass band, page 10. The score includes parts for Flute (Fl.), Oboe (Ob.), Clarinet A (Cl. A), Bassoon (Fg.), Bassoon F (Cr. F), Trombone B (Tr. B), Tuba/Bassoon (Tbn. e Tuba), Timpani (Timp.), Bassoon (Ar.), Violin I (Viol. I), Violin II (Viol. II), Cello (Vcl.), Double Bass (Cb.), and Trombone (Tr. B). The score shows measures 10-14. Dynamics include *p*, *cresc.*, and *a2*. Measure 10: Flute plays eighth-note patterns. Oboe has a sustained note. Clarinet A has eighth-note patterns. Bassoon rests. Bassoon F enters with eighth-note chords. Trombone B rests. Tuba/Bassoon rests. Timpani rests. Bassoon (Ar.) plays sixteenth-note patterns. Measure 11: Flute continues eighth-note patterns. Oboe has eighth-note patterns. Clarinet A has eighth-note patterns. Bassoon rests. Bassoon F has eighth-note patterns. Trombone B rests. Tuba/Bassoon rests. Timpani rests. Bassoon (Ar.) has sixteenth-note patterns. Measure 12: Flute continues eighth-note patterns. Oboe has eighth-note patterns. Clarinet A has eighth-note patterns. Bassoon rests. Bassoon F has eighth-note patterns. Trombone B rests. Tuba/Bassoon rests. Timpani rests. Bassoon (Ar.) has sixteenth-note patterns. Measure 13: Flute continues eighth-note patterns. Oboe has eighth-note patterns. Clarinet A has eighth-note patterns. Bassoon rests. Bassoon F has eighth-note patterns. Trombone B rests. Tuba/Bassoon rests. Timpani rests. Bassoon (Ar.) has sixteenth-note patterns. Measure 14: Flute continues eighth-note patterns. Oboe has eighth-note patterns. Clarinet A has eighth-note patterns. Bassoon rests. Bassoon F has eighth-note patterns. Trombone B rests. Tuba/Bassoon rests. Timpani rests. Bassoon (Ar.) has sixteenth-note patterns. Measure 15: Flute continues eighth-note patterns. Oboe has eighth-note patterns. Clarinet A has eighth-note patterns. Bassoon rests. Bassoon F has eighth-note patterns. Trombone B rests. Tuba/Bassoon rests. Timpani rests. Bassoon (Ar.) has sixteenth-note patterns. Measure 16: Flute continues eighth-note patterns. Oboe has eighth-note patterns. Clarinet A has eighth-note patterns. Bassoon rests. Bassoon F has eighth-note patterns. Trombone B rests. Tuba/Bassoon rests. Timpani rests. Bassoon (Ar.) has sixteenth-note patterns. Measure 17: Flute continues eighth-note patterns. Oboe has eighth-note patterns. Clarinet A has eighth-note patterns. Bassoon rests. Bassoon F has eighth-note patterns. Trombone B rests. Tuba/Bassoon rests. Timpani rests. Bassoon (Ar.) has sixteenth-note patterns. Measure 18: Flute continues eighth-note patterns. Oboe has eighth-note patterns. Clarinet A has eighth-note patterns. Bassoon rests. Bassoon F has eighth-note patterns. Trombone B rests. Tuba/Bassoon rests. Timpani rests. Bassoon (Ar.) has sixteenth-note patterns. Measure 19: Flute continues eighth-note patterns. Oboe has eighth-note patterns. Clarinet A has eighth-note patterns. Bassoon rests. Bassoon F has eighth-note patterns. Trombone B rests. Tuba/Bassoon rests. Timpani rests. Bassoon (Ar.) has sixteenth-note patterns. Measure 20: Flute continues eighth-note patterns. Oboe has eighth-note patterns. Clarinet A has eighth-note patterns. Bassoon rests. Bassoon F has eighth-note patterns. Trombone B rests. Tuba/Bassoon rests. Timpani rests. Bassoon (Ar.) has sixteenth-note patterns.

14

Fl.

Ob.

Cl. A

Fg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Timp.

Piatti

Ar.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

I.

mf

f

dim.

pp

3

II

G

Fl. Ob. Cl. A Fg. Cr. F Tr. B Tbn. e Tuba Timp. Ar.

18 *pp* *pp* *p*

IV. *#8*

p

G

Viol. I Viol. II Vle. Vc. Cb.

18 *p* *p*

senza sord.

rit.

Fl. Ob. Cl. A Fg. Cr. F Tr. B Tbn. e Tuba Timp. Ar.

22

IV.

f

pp

Ar.

22

rit.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

[*a tempo*]

Fl. Ob. Cl. A Fg. Cr. F Tr. B Tbn. e Tuba Tim. Ar.

27 a2 cresc. cresc. II. I. p espress. IV. con sord.

H

Viol. I Viol. II Vle Vc. Cb.

[*a tempo*] H

27 f p

33

Cl. A

Fg. I. *p* *espress.*

Cr. F

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

pp

pp

Poco più mosso e agitato

39

Fl.

Ob.

Cr. F

Poco più mosso e agitato

39

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

pp

pizz.

pp

pizz.

pp

41

Fl.

Ob. I. *p* *espress.*

Cr. F

41

Viol. I

Viol. II *pp* *senza sord.* *stacc. sempre*

Vle *pizz.*

Vc.

Cb.

43

Fl. *pp*

Ob.

Cr. F I. *p*

43

Viol. I

Viol. II *pizz.*

Vle *arco*
arco

Vc.

Cb.

45

Fl.

Ob.

Cr. F.

Viol. I

Viol. II

Vle.

Vc.

Cb.

47

Fl.

Ob.

Cl. A.

Fg.

Cr. F.

Viol. I

Viol. II

Vle.

Vc.

Cb.

Fl. 49 *cresc.* 6

Ob.

Cl. A

Fg. 6 *cresc.*

Cr. F

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp.

Ar.

Viol. I *sf* *espress.*

Viol. II

Vle

Vc. *sf*

Cb. *sf*

J

Fl. *dolce* *p* *f*

Ob.

Cl. A I. *dolce* *6* *6* *6* *6* *a2*

Fg.

Cr. F III. *pp* *cresc.*

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp.

Ar. *f*

J

Viol. I *espress.*

Viol. II

Vle *espress.*

Vcl. *pizz.*

Cb. *f*

53

Fl.

Ob.

Cl. A

Fg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp.

Piatti

Ar.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

cresc.

ff

p

f

f

mf

f

ff

cresc.

ff

ff

cresc.

ff

ff

ff

Fl.

Ob.

Cl. A

Fg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp.

Piatti

Ar.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

55

dim.

p

III.

p

p

3

p

57

Fl.

Ob.

Cl. A

Fg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp.

Piatti

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

II.

6

6

3

3

I.

pp

IV. con sord.

ppp

pizz.

dim.

espress.

II.

pp

57

dim.

61

Fg. - - - II. - - -

Viol. I - - - pp <> - - -

Viol. II - - - arco pp <> - - -

Vle. - - - arco pp <> - - -

Vc. - - - arco - - - calando - - - ppp

Cb. - - - pp - - - ppp

68

Tempo I (Andante)

F1. - - - II. - - -

Ob. - - - I. - - -

Cl. A. - - - II. - - -

Fg. - - - I. p espress. - - -

Cr. F. - - - II. - - -

Tempo I (Andante)

Viol. I - - - II. - - -

Viol. II - - - con sord. pp tranquillo - - -

Vle. - - - con sord. pp tranquillo - - -

Vc. - - - arco pp - - -

Cb. - - - arco pp - - -

72

Cl. A   cresc.

Fg.

Cr. F   cresc.

72

Viol. I

Viol. II   3

Vle   3

Vc.

Cb.

I.

a2 > II.

p pp

K

76

Fl.   I. p

Ob.   p

Cl. A

Fg.   p

Cr. F

K

76

molto express.

Viol. I   mf

Viol. II   senza sord. mf

Vle

Vc.   p

Cb.

Fl. 80 cresc. ff

Ob. cresc. ff

Cl. A II. a2 ff

Fg. cresc. ff

Cr. F p cresc. ff

Cr. F p cresc. ff

Tr. B ff

Tbn. e Tuba III. ff

Timp. ff

Piatti p ff

Viol. I 80 cresc. cresc. molto p

Viol. II cresc. cresc. molto p

Vle cresc. ff

Vc. cresc. ff

Cb. cresc. ff

40

83

Fl.

Ob.

Cl. A

Fg.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

dim.

pp

I.

pp

pp

pp

pp

rit.

85

Fl.

Ob.

Cl. A

Fg.

Cr. F

L

ppp

ppp

pp

I.

rit.

85

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

L

88

Fl. *ppp*

Ob. I. *p*

Cl. A.

Fg.

Cr. F.

Viol. I pizz. 6 *p* arco *ppp*

Viol. II pizz. 6 *pp* arco *ppp*

Vle. *p*

Vc.

Cb.

93

Fl.

Ob.

Cl. A. I. *p*

Fg. II. *ppp*

Cr. F. II. con sord. *ppp*

Viol. I

Viol. II

Vle. *pp*

Vc. pizz. arco *dolce*

Cb. pizz.

rit.

100

Fl. Ob. Cl. A Fg. Cr. F Tr. B Tbn. e Tuba Timp. Piatti Ar.

100

Viol. I Viol. II Vle. Vc. Cb.

rit.

pp

ppp

dim.

105

Fl. Ob. Cl. A Fg. Cr. F Tr. B Tbn. e Tuba Timp. Piatti Ar.

ppp II. muta in Picc.

ppp pp muta in B

ppp pp

f

Viol. I Viol. II Vle. Vc. Cb.

pizz. *pizz.* *pizz.*

pizz. arco *pp* *ppp*

III

Allegro con fuoco - ♫

2 Flauti
(e Piccolo)

2 Oboi
(e Corno inglese)

2 Clarinetti in B

2 Fagotti

4 Corni in F

2 Trombe in B

3 Tromboni
e Tuba

Timpani

Tamburo militare

Piatti

Gran cassa

Violini I

Violini II

Viole

Violoncelli

Contrabbassi

6

Fl.

Ob.

Cl. B.

Fg.

Tr. B.

Timp.

Viol. I

Viol. II

Vle.

Vc.

Cb.

Musical score for orchestra, page 12, measures 12-13. The score includes parts for Flute (Fl.), Oboe (Ob.), Clarinet B (Cl. B.), Bassoon (Fg.), Violin I (Viol. I), Violin II (Viol. II), Cello (Vcl.), Double Bass (Cb.), and Bassoon (Bassoon). The key signature is A major (three sharps). Measure 12 starts with a dynamic *f*. The Flute and Bassoon play eighth-note patterns. The Oboe and Clarinet B remain silent. Measure 13 begins with a dynamic *tr*, followed by a *stacc.* The Bassoon continues its eighth-note pattern. The Violins play eighth-note patterns, and the Cellos and Double Basses provide harmonic support. The bassoon's eighth-note pattern continues throughout the measure.

Fl. *tr*

Ob.

Cl. B. *tr* a2

Fg. *tr*

Cr. F. *f* *cresc.*

Tr. B. *f*

Tbn. e Tuba

Timp.

Piatti

G.c.

M

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

This musical score page contains two systems of music for orchestra, spanning measures 17 through 21. The instrumentation includes Flute, Oboe, Clarinet Bb, Bassoon, Clarinet F, Trombone/Bass Trombone, Bassoon/Tuba, Timpani, Piatti, Gong, Violin I, Violin II, Cello, Double Bass, and Bassoon. Measure 17 begins with a dynamic of *tr* for Flute and Oboe, followed by a series of eighth-note patterns. Measures 18-20 feature sustained notes and chords, with dynamics including *cresc.*, *ff*, and *ff* with accents. Measure 21 concludes with a final *ff* dynamic. Measure 17 starts with a dynamic of *f* for Clarinet F, followed by *cresc.*. Measures 18-20 show sustained notes and chords, with dynamics including *f*, *ff*, and *ff* with accents. Measure 21 concludes with a final *ff*. Measure 17 begins with a dynamic of *f* for Trombone/Bass Trombone, followed by *cresc.*. Measures 18-20 show sustained notes and chords, with dynamics including *f*, *ff*, and *ff* with accents. Measure 21 concludes with a final *ff*. Measure 17 begins with a dynamic of *f* for Bassoon/Tuba, followed by *cresc.*. Measures 18-20 show sustained notes and chords, with dynamics including *f*, *ff*, and *ff* with accents. Measure 21 concludes with a final *ff*. Measure 17 begins with a dynamic of *f* for Timpani, followed by *cresc.*. Measures 18-20 show sustained notes and chords, with dynamics including *f*, *ff*, and *ff* with accents. Measure 21 concludes with a final *ff*. Measure 17 begins with a dynamic of *f* for Piatti, followed by *cresc.*. Measures 18-20 show sustained notes and chords, with dynamics including *f*, *ff*, and *ff* with accents. Measure 21 concludes with a final *ff*. Measure 17 begins with a dynamic of *f* for Gong, followed by *cresc.*. Measures 18-20 show sustained notes and chords, with dynamics including *f*, *ff*, and *ff* with accents. Measure 21 concludes with a final *ff*. Measure 17 begins with a dynamic of *ff* for Violin I, followed by *cresc.*. Measures 18-20 show sustained notes and chords, with dynamics including *ff*, *ff*, and *ff* with accents. Measure 21 concludes with a final *ff*. Measure 17 begins with a dynamic of *ff* for Violin II, followed by *cresc.*. Measures 18-20 show sustained notes and chords, with dynamics including *ff*, *ff*, and *ff* with accents. Measure 21 concludes with a final *ff*. Measure 17 begins with a dynamic of *ff* for Cello, followed by *cresc.*. Measures 18-20 show sustained notes and chords, with dynamics including *ff*, *ff*, and *ff* with accents. Measure 21 concludes with a final *ff*. Measure 17 begins with a dynamic of *ff* for Double Bass, followed by *cresc.*. Measures 18-20 show sustained notes and chords, with dynamics including *ff*, *ff*, and *ff* with accents. Measure 21 concludes with a final *ff*.

22

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. B

Fg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp.

Piatti

G.c.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

I.

mf

ff

p *ma con fuoco*

p *ma con fuoco*

27

Cor. ingl.

I. II. con sord.

27

Cr. F *p*

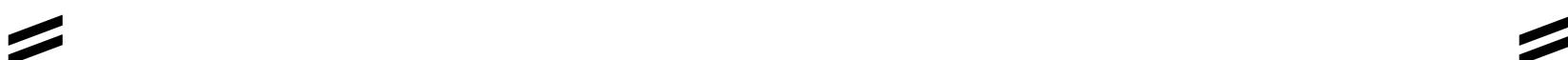
Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

32

Cr. F

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp.

Piatti

crescendo

ppp

I.

pp

mf

mf

32

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

cresc.

[*p*] *cresc.*

[*p*] *cresc.*

cresc.

37 a2

Fg. *f*

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

41 I.

Fl. *f*

Ob. *f*

Cor. ingl. *f*

Fg.

Cr. F

Tr. B *mf*

senza sord.

p
I.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

45

Fl.

Ob.

Cor.
ingl.

Cl. B

Fg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Timp.

I.

III.

a2

mf

>

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

49

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. B.

Fg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp.

G.c.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vcl.

Cb.

49

f

simile

simile

N

53

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. B.

Fg.

Cr. F.

Tr. B.

Tbn. e Tuba

Timp.

N

53

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

57

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. B.

Fg.

Cr. F

Tr. B.

Tbn. e Tuba

Timp.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

cresc.

p

cresc.

pochettino meno mosso *a tempo*

62

I.

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. B.

Fg.

Cr. F.

cresc.

Tr. B.

Tbn. e Tuba

III.

Timp.

Tmb. mil.

Piatti

62

pochettino meno mosso *a tempo*

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

66

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. B.

Fg.

Cr. F. *f*

Tr. B. *a2 f*

Tbn. e Tuba *f*

Timp.

Tmb. mil.

Piatti uno piatto colla bacchetta *ff* 2 piatti *ff*

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

a2

72

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. B.

Fg.

Cr. F.

Tr. B.

Tbn. e Tuba

Timp.

Tmb. mil.

Piatti

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

a2

ff

a2

III.

a2

c.b.

O

77

Fl.

Ob.

Cor.
ingl.

Cl. B.

Fg.

Cr. F

Tr. B.

Tbn. e
Tuba

Timp.

Tmb.
mil.

Piatti

G.c.

a2

O

77

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

81

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. B a2

Fg. a2

Cr. F I. II. f

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp.

Tmb. mil.

Piatti

G.c.

81

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc

Cb.

segue

segue

segue

segue

86

Fl.

Ob.

Cor.
ingl.

Cl. B

Fg.

Cr. F

Tr. B

mf

Tbn. e
Tuba

Timp.

Tmb.
mil.

Piatti

G.c.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

Fl. 91 *cresc.*

Ob.

Cor. ingl.

Cl. B. a2

Fg. a2

Cr. F

Tr. B. *cresc.*

Tbn. e Tuba

Timp. *cresc.*

Piatti

Viol. I 91 *cresc.*

Viol. II *cresc.*

Vle *cresc.*

Vc. *cresc.*

Cb. *cresc.*

101 a2

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. B.

Fg.

Cr. F.

Tr. B.

Tbn. e Tuba

Timp.

Tmb. mil.

Piatti

G.c.

101

Viol. I

Viol. II

Vle.

Vc.

Cb.

106

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. B.

Fg.

Cr. F.

Tr. B.

Tbn. e Tuba

III.

Tim.

Tmb. mil.

Piatti

G.c.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

110

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. B.

Fg.

Cr. F.

Tr. B.

Tbn. e Tuba

Timp.

Tmb. mil.

Piatti

G.c.

segue

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

113

Fl.

Ob.

Cor.
ingl.

Cl. B

Fg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Timp.

Tmb.
mil.

Piatti

G.c.

Viol. I

Viol. II

Vle

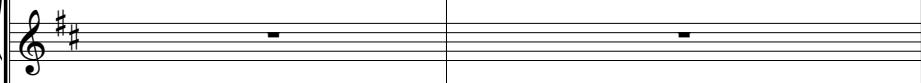
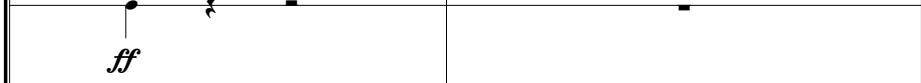
Vc.

Cb.

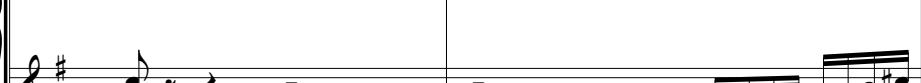
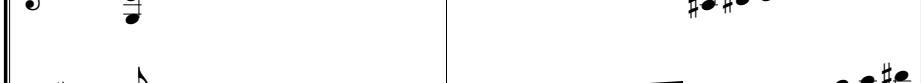
This musical score page contains two systems of music. The top system, labeled 113, spans from measure 113 to measure 115. It includes parts for Flute (Fl.), Oboe (Ob.), Bassoon (Cor. ingl.), Clarinet in B (Cl. B), Bassoon (Fg.), French Horn (Cr. F), Trombone (Tr. B), Bass Trombone/Tuba (Tbn. e Tuba), Timpani (Timp.), Tambourine/Millett (Tmb. mil.), Piatti (Piatti), and Gong/Crotal (G.c.). The Flute, Oboe, Bassoon, Clarinet, Bassoon, French Horn, Trombone, Bass Trombone/Tuba, Timpani, Tambourine, Piatti, and Gong play sustained notes or chords. The Bassoon and Bass Trombone/Tuba play eighth-note patterns. The French Horn and Trombone play sixteenth-note patterns. The bottom system, also labeled 113, begins at measure 115 and continues. It includes parts for Violin I (Viol. I), Violin II (Viol. II), Viola (Vle), Cello (Vc.), and Double Bass (Cb.). The Violins, Viola, and Double Bass play sixteenth-note patterns. The Cello plays eighth-note patterns. The Double Bass plays quarter notes. Measure 115 starts with a dynamic ff. Measures 116-117 show a transition, indicated by 'segue' above the staff. Measures 118-119 show the continuation of the piece.

66

Q

Fl. 117
 Ob.
 Cor. ingl.
 Cl. B.
 Fg.
 Cr. F.
 Tr. B.
 Tbn. e Tuba
 Timp.
 Tmb. mil.
 Piatti
 G.c.

Q

Viol. I 117
 Viol. II
 Vle.
 Vc.
 Cb.

121

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. B.

Fg.

Cr. F.

Tr. B.

Tbn. e Tuba

Timp.

Tmb. mil.

Piatti

G.c.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

fff

a2

ff

fff

a2

fff

fff

fff

5

5

5

5

125

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. B.

Fg.

cresc.

Cr. F.

cresc.

Tr. B.

a2

Tbn. e Tuba

f

3

Timp.

Tmb. mil.

Piatti

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

cresc.

130

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. B.

Fg.

Cr. F.

Tr. B.

Tbn. e Tuba

Timp.

Tmb. mil.

Piatti

I.

cresc.

II.

p cresc.

p cresc.

pp sempre cresc.

c. 2 bacch.

pp cresc.

stacc.

p cresc.

[p] cresc.

134 a2

R

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. B.

Fg.

Cr. F.

Tr. B.

Tbn. e Tuba

Timp.

Tmb. mil.

Piatti

G.c.

cresc.

ff

tuba

ff pp subito

uno piatto colla bacchetta

f   *p*

134

R

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

ff

ff

ff

ff

ff

rit. Poco andante - ♫

142

Cor. ingl. *p*

Cl. B.

Fg. *p*

Cr. F.

Tbn. e Tuba

rit. Poco andante - ♫

142

Viol. I

Viol. II

Vle.

Vc.

Cb.

II. con sord.

ppp

ppp

ppp

ppp

151

Cor. ingl.

Viol. I

Viol. II

Vle.

Vc.

Cb.

dim.

159

S *a tempo*

Fl.

Ob.

Cor.
ingl.

Cl. B.

Fg.

Cr. F.

Tr. B.

Tbn. e
Tuba

Timp.

I.

pp

ppp

159

S *a tempo*

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

f

f

f

rallent.

165

Fl.
Ob.
Cor. ingl.
Cl. B
Fg.

a2

Detailed description: This musical score page shows six staves. The top four staves (Flute, Oboe, Cor anglais, Clarinet B-flat) play eighth-note patterns with grace notes. The Bassoon (Fg.) and Trombone (Tr. B) provide harmonic support with sustained notes. Measure 165 ends with a fermata over the bassoon, followed by measure 166 where the bassoon continues its sustained note. Measure 167 begins with a dynamic change indicated by 'a2'.

II.

Cr. F
Tr. B
Tbn. e Tuba
Timp.

Detailed description: This section starts with a dynamic 'II.'. The Clarinet F and Trombone play sustained notes. The Bassoon and Bass Trombone (Tbn. e Tuba) provide harmonic support. The Timpani (Timp.) plays sustained notes. Measures 165 and 166 continue with this pattern, followed by measure 167.

rallent.

165

Viol. I
Viol. II
Vle
Vc.
Cb.

Detailed description: This section starts with a dynamic 'rallent.'. The Violin I and Violin II play eighth-note patterns with grace notes. The Viola, Cello, and Double Bass provide harmonic support with sustained notes. Measures 165 and 166 continue with this pattern, followed by measure 167.

Maestoso

168

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. B.

Fg.

Cr. F.

Tr. B.

Tbn. e Tuba

Timp.

Piatti

G.c.

Maestoso

168

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

173

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. B.

Fg.

Cr. F

Tr. B.

Tbn. e
Tuba

Timp.

Piatti

G.c.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

T

Fl. f

Ob. f

Cor. ingl. f

Cl. B. a2 f

Fg. f

Cr. F

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp.

Piatti

G.c. ff

T

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc. pizz.

Cb. pizz.

178

178

183   *segue*

Fl.

Ob.

Cor.
ingl.

Cl. B

Fg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Timp.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

195

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. B

Fg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

201

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. B.

Fg.

Cr. F

Tr. B.

Tbn. e Tuba

Timp.

Piatti

G.c.

201

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

muta in Fl. II

207

Fl.

Ob.

Cor.
ingl.

Cl. B

Fg.

Cr. F

III.

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Tim.

Piatti

Viol. I

s^f

Viol. II

s^f

Vle

s^f

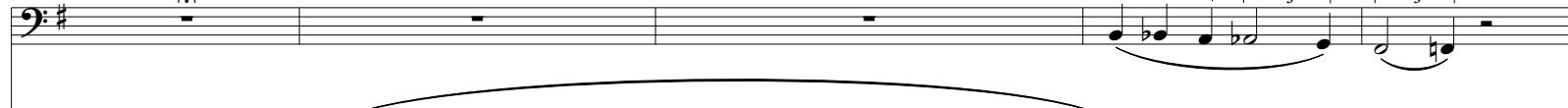
Vc.

s^f

Cb.

s^f

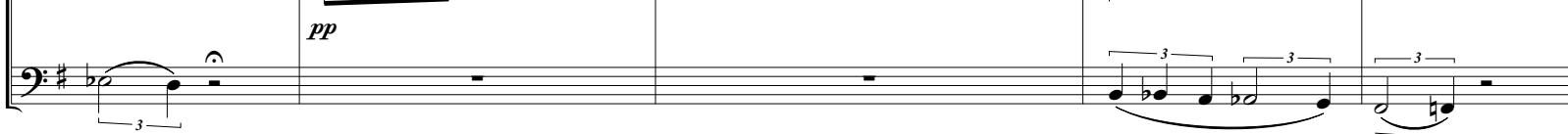
213

Fg.

Cr. F

Viol. I

Viol. II

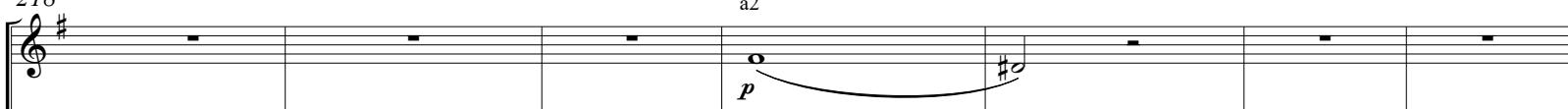
Vle.

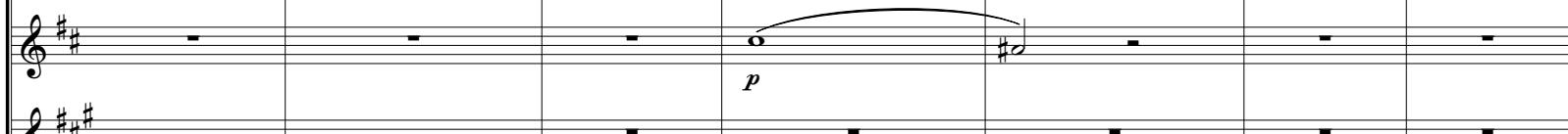
Vc.

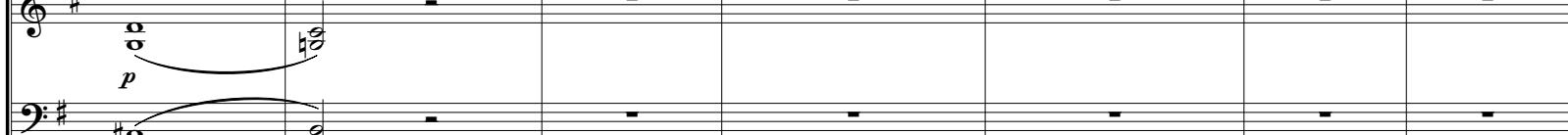
Cb.

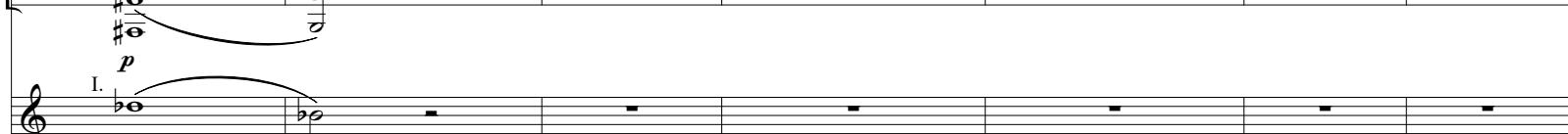
rallent.

218

Fl.

Cor. ingl.

Cl. B.

Fg.

Cr. F I.

Timp.

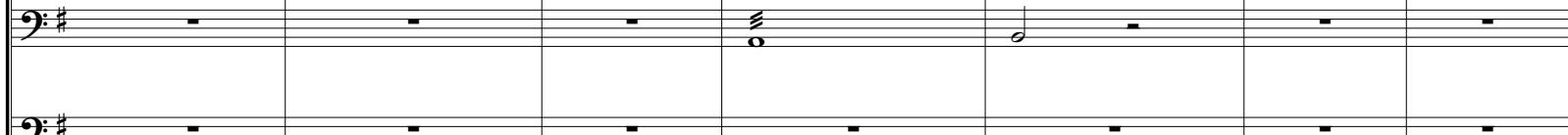
Piatti

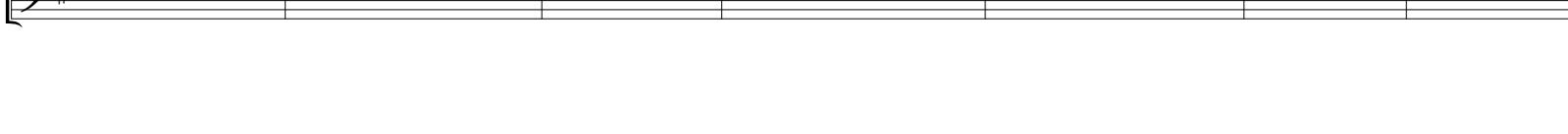
rallent.

218

Viol. I

Viol. II

Vle.

Vc.

Cb.

225

Cor. ingl.

Fg.

Cr. F

II.
IV.

Timp.

Piatti

225

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

IV

Lento, quasi marcia funebre

2 Clarinetti in B

2 Fagotti

4 Corni in F

II. con sord.
IV. con sord.

2 Trombe in B

pp

Timpani

pp

Lento, quasi marcia funebre

Violini I

Violini II

Viole

Violoncelli

Contrabassi

7

Fl. *p*

Ob. *pp*

Cor. ingl. Solo *p*

Cl. B. II.

Fg. *pp*

Cr. F. [senza sord.] II. *p*

IV. *p*

Tr. B. *p*

Tbn. e Tuba tuba *pp*

Timp. *pp*

Viol. I

Viol. II

Vle. *pizz.*

Vc. *pizz.*

Cb.

This musical score page contains ten staves of music. The top section includes parts for Flute, Oboe, English Horn (Cor. ingl.), Bassoon (Cl. B.), Bassoon (Fg.), French Horn (Cr. F.), Trombone (Tr. B.), Bass Trombone/Tuba (Tbn. e Tuba), Timpani (Timp.), and strings (Violin I, Violin II, Viola, Cello). The bottom section includes parts for strings (Violin I, Violin II, Viola, Cello) and Double Bass (Cb.). The score is in common time, with measures numbered 7 at the beginning of each section. Dynamics such as *p* (piano), *pp* (pianissimo), and *pizz.* (pizzicato) are indicated. Performance instructions like "Solo" and "senza sord." (without mute) are also present.

15

V

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. B.

Fg.

Cr. F.

[senza sord.]

I.

p

Tr. B.

Tbn. e Tuba

Timp.

Piatti

V

sul G

p

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

p

p

arco

p

This page contains two systems of musical notation. The top system begins at measure 15. It features parts for Flute (Fl.), Oboe (Ob.), Corno Inglese (Cor. ingl.), Clarinet in B (Cl. B.), Bassoon (Fg.), and French Horn (Cr. F.). The French Horn part includes dynamics such as [senza sord.] (without mute) and I. (fortissimo). The bassoon part has a dynamic p (pianissimo). The bottom system also begins at measure 15. It includes parts for Trombone and Tuba (Tbn. e Tuba), Timpani (Timp.), and Piatti (cymbals). The strings section (Violin I, Violin II, Viola, Cello, Double Bass) plays sustained notes. The violins play sul G (on G string) with dynamics p and p. The viola and cello play with arco (bowing) and dynamic p.

23

Fl.

Ob.

Cor.
ingl.

Cl. B

Fg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Timp.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

30

F1.

Ob.

Cor.
ingl.

Cl. B

Fg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Tim.

Piatti

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

37

Fl. Ob. Cor. ingl. Cl. B. Fg.

Cr. F Tr. B. Tbn. e Tuba

Timp. Piatti

Viol. I Viol. II Vle. Vc. Cb.

mf a2

a2 *mf*

mf

I. II. *cresc.* *mf*

mf

I. *mf*

sforzando >

mf *cresc.* *segue*

mf *cresc.* *segue*

mf *cresc.* *segue*

mf *cresc.* *pizz.*

mf *cresc.*

43

Fl.

Ob.

Cor.
ingl.

Cl. B

Fg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e
Tuba

tuba

Timp.

Piatti

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

This page contains two systems of musical notation. The first system, starting at measure 43, includes parts for Flute, Oboe, English Horn, Clarinet B-flat, Bassoon, French Horn, Trombone, Tuba (with a note 'tuba' written below the staff), Timpani, and Piatti. The second system, also starting at measure 43, includes parts for Violin I, Violin II, Viola, Cello, and Double Bass. Measures 1 through 4 show sustained notes or simple patterns. Measure 5 begins a more complex rhythmic pattern for the brass and woodwind sections. Measure 6 features eighth-note patterns in the brass and woodwinds, with dynamic markings like *p*, *f*, and *sf*. Measures 7 and 8 continue these patterns, with the brass section providing harmonic support. Measures 9 through 12 show sustained notes or simple patterns again. Measures 13 through 16 feature eighth-note patterns in the brass and woodwinds, with dynamic markings like *p*, *f*, and *sf*.

49

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. B.

Fg.

Cr. F.

Tr. B.

Tbn. e Tuba

Timp.

Piatti

Viol. I

Viol. II

Vle.

Vc.

Cb.

II.

p

pizz.

55

W

Fl.

Ob.

Cor.
ingl.

Cl. B.

Fg.

Cr. F

Tr. B.

Tbn. e
Tuba

Timp.

55

W

Viol. I

Viol. II

Vle.

Vc.

Cb.

con sord.

pp

con sord.

pp

arco

arco

60 a2

Fl.

Ob.

Cor.
ingl.

Cl. B

Fg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Timp.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

64 I.

Fl. Ob. Cor. ingl. Cl. B. Fg.

Cr. F Tr. B. Tbn. e Tuba

Timp.

Viol. I Viol. II Vle. Vc. Cb.

Detailed description: This is a page from a musical score. The top section (measures 64-65) features woodwind instruments: Flute, Oboe, Bassoon, French Horn, Trombone, Bass Trombone, and Tuba. The Flute and Oboe play eighth-note patterns with grace notes. The Bassoon and French Horn provide harmonic support. The Trombone and Bass Trombone play sustained notes. The Tuba plays a single note. The middle section (measures 66-67) features brass instruments: Violin I, Violin II, Cello, Double Bass, and Bassoon. The Violins play sixteenth-note patterns, while the Double Bass and Bassoon provide harmonic support. Measure 68 begins with a dynamic of *p*.

68

Fl.

Ob.

Cor.
ingl.

Cl. B

Fg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Timp.

68

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

I. *p*

II. *p*

I.

II.

ppp

76

Fl.

Ob.

Cor.
ingl.

Cl. B

Fg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Timp.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

sul G

pizz.

arco

pp

3

Allegro, alla breve

Fl. *ff*

Ob. *ff*

Cor. ingl. *ff*

Cl. B.

Fg. *ff*

Cr. F. *ff*

Tr. B. *ff*

Tbn. e Tuba *ff*

Timp.

Piatti *ff*

Allegro, alla breve

Viol. I senza sord. *ff*

Viol. II senza sord. *ff*

Vle. *ff*

Vc. *ff*

Cb. *ff*

91

Andante

rit.

Fl.

Ob.

Cor.
ingl.

Cl. B

Fg. a2

Cr. F

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Tim.

Piatti

Allegro, alla breve

98

Fl.

Ob.

Cor.
ingl.

Cl. B

Fg.

Cr. F

III.

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Tim.

Piatti

ff

a2

ff

ff

ff

cresc.

ff p subito

c.b.

Allegro, alla breve

98

Viol. I   arco   pizz.

Viol. II   arco   pizz.

Vle.   arco   ff

Vc.   arco   ff

Cb.   arco   ff

104 a2 **X** **G.P.** **2** *rallent.*

Fl. Ob. Cor. ingl. Cl. B. Fg. Cr. F Tr. B. Tbn. e Tuba Timp. Piatti

p *cresc.* *p* *cresc.* *p* *cresc.* *p* *cresc.* *p* *cresc.* *p* *cresc.*

104 **#o** **fff** **G.P.** **2** **X** *rallent.*

Viol. I Viol. II Vle. Vcl. Cb.

fff *fff* *fff* *fff* *fff*

Tempo I (Lento)

Tempo I (Lento)

112

Viol. I   Viol. II   Vle   Vc.   Cb.

mf   3   3   3   3   simile

3   3   3   3   simile

3   3   3   3   simile

f

mf

117

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. B

Fg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e Tuba

Tim.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

dim.

cresc. *f* *dim.* *dim.*

tuba *pp*

dim. *dim.*

dim.

123 Y

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. B

Fg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp.

Piatti

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

123 Y

129

Cr. F

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

136

Cr. F

Tr. B

Timp.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

sul G

p

p

p

p

Z

145

Fl. a2 *p* a2

Ob.

Cor. ingl. *p*

Cl. B

Fg. *p* a2 *p*

I. con sord. Cr. F *pp* I. con sord. *ppp*

Tr. B *ppp*

Tbn. e Tuba

Timp.

Z

145 Viol. I

Viol. II *pp*

Vle *pp*

Vc. sul G

Cb.

154

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. B. II. *p* cresc.

Fg. *pp*

Cr. F. [senza sord.] cresc.

Tr. B.

Tbn. e Tuba *ppp* cresc.

Tim. *ppp* cresc.

Viol. I *mf* cresc.

Viol. II *mf* cresc.

Vle. *mf* cresc.

Vc. *mf* cresc.

Cb. arco cresc.

ORCHESTRA:

3 Flauti e Piccolo

2 Oboi e Corno inglese

2 Clarinetti in B/A e Clarinetto basso in B/A

2 Fagotti e Contrafagotto

4 Corni in F

3 Trombe in B

3 Tromboni

Tuba

Timpani

Tamburo militare

Piatti

Gran cassa

Tam-tam

Triangolo

Arpa

Violini I

Violini II

Viole

Violoncelli

Contrabbassi

26'

Grażyna

poemat symfoniczny według A. Mickiewicza

wersja II – 1955 r.

"Coraz to ciemniej, wiatr północny chłodzi,
Na dole tuman, a miesiąc wysoko
Pośród krążącej czarnych chmur powodzi
We mgle niecale pokazał oko"

I. Noc. Przybycie Krzyżaków

Piotr Rytel
(1884-1970)

(1884-1970)

Allegro ma non troppo $\text{♩} = 100 - 104$

3 Flauti (e Piccolo) { 12/8

2 Oboi { 12/8

Corno inglese { 12/8

2 Clarinetti in B/in A { 12/8 [in B] II.

Clarinetto basso in B/in A { 12/8 [pp]

2 Fagotti { 12/8

Contrafagotto { 12/8

4 Corni in F { 12/8 II. con sord.

3 Trombe in B { 12/8 pp

3 Tromboni e Tuba { 12/8

Timpani { 12/8

Tamburo militare { 12/8

Piatti { 12/8

Gran cassa { 12/8

Tam-tam { 12/8

Triangolo { 12/8

Arpa { 12/8

Allegro ma non troppo $\text{♩} = 100 - 104$

Violini I { 12/8 con sord. pp

Violini II { 12/8 con sord. pp

Viole { 12/8 con sord. pp

Violoncelli { 12/8 pp

Contrabbassi { 12/8 pp

110

Fl.

Ob.

Cl. B basso [in B] *pp*

Fg. II.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

1

Fl.

Cl. B II. *p* [III. muta in Picc.]

Fg. II. *p* con sord.

Cr. F *p* III. con sord.

Timp. *pp*

1

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

13 I.

Fl. *pp*

[Picc.]

Ob. *a2 espress.* *p*

Cl. B

Cl. B basso

Fg.

Cr. F *[senza sord.]* *[senza sord.]* *p*

Timp. *pp*

Viol. I

Viol. II

Vle. *cresc.*

Vc.

Cb.

Fl. I. [Picc.] [pp]

Ob. a2

Cl. B a2 *espress.*

Fg. I.

Cr. F III.

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

2

19

Fl. *mf*

Ob. *mf*

Cl. B. *mf*

Cl. B. basso *mf*

Fg. *mf*

Cr. F. *p* *mf*

Tr. B.

Tbn. e Tuba

Timp. *pp* *mf* *pp*

Viol. I 19 senza sord.

Viol. II senza sord.

Vle senza sord.

Vc. *pp*

Cb. *pp*

22

Fl. *pp* *espress.*

Ob.

Cl. B I.

Cl. B basso

Fg. *p*

Cr. F *p* III.

Tr. B

Tbn. e Tuba *pp* III. *pp* I. *pp*

Timp.

tranquillo

Viol. I *pp* *ma espressivo*

Viol. II *espress.*

Vle

Vc. *senza sord.* *sf*

Cb. *sf*

26

Fl.

Ob.

Cl. B I.

Fg.

Cfg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e Tuba

Tim.

Ptti.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

3

pp cresc.

pp cresc.

pp cresc.

pp — mf p

pp — mf p

c. 2 bacch.

pp

pp

3

"Trzej to rycerze jadą wzdłuż parowu,
Zjechali, stają, a pierwszy z rycerzy
Krzyknął i w trąbę mosiężną uderzył."

30

Fl. II.

Ob.

Cl. B

Fg.

Cfg.

Cr. F III.

Tr. B

Tbn. e Tuba *p* cresc.

Timp. *pp*

Pti. *pp* cresc.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc. *pizz.* *pp*

Cb.

33

Fl.

Ob.

Cl. B

Cl. B
basso

Fg.

poco a poco cresc.

cresc.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Timp.

cresc.

Ptti.

p

pp

Viol. I

Viol. II

Vle

[p]

Vc.

Cb.

p

33

[p]

p

p

4 *poco a poco acceler.*

Fl.

Ob.

Cl. B

Cl. B basso

Fg.

Cfg.

pp

cresc.

cresc.

cresc.

Cr. F

III.

cresc.

cresc.

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp.

4 *poco a poco acceler.*

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

cresc.

mf

arco

mf

mf

39

Fl. *mf cresc.*

II. Fl. *mf cresc.*

Ob. *f*

Cl. B.

Cl. B. basso

Fg.

Cfg.

Cr. F.

Tr. B.

Tbn. e Tuba *p*

p

Tim. c.b.

Ptti. *mf*

Viol. I *mf*

Viol. II *mf*

Vle.

Vc.

Cb.

5 *a tempo ad libitum*

a tempo da usciam

Fl. II.

Ob.

Cl. B. **$\frac{1}{8}$:** *cresc. molto*

Cl. B. basso *cresc. molto*

Fg. *cresc. molto*

Cfg. *cresc. molto*

Cr. F *mf cresc. molto*

Cr. F *mf cresc. molto*

Tr. B. *I. lontano*

Tbn. e Tuba *p*

Timp. *p cresc. molto*

5 *a tempo ad libitum*

Viol. I { *mf* | *f* | - | - | - | }
 Viol. II { *mf* | *f* | *pp* | *g:* | *g:* | }
 Vle { *mf* | *fpp* | *o.* | *o.* | *o.* | }
 Vc. { *mf* | *fpp* | *o.* | *o.* | *o.* | }
 Cb. { *mf* | *f* | - | - | - | }

"Uderzył potem raz drugi i trzeci"

Musical score for orchestra and piano, page 47. The score includes parts for Flute (Fl.), Oboe (Ob.), Clarinet B (Cl. B), Bassoon (Fg.), Clarinet F (Cr. F), Trombone B (Tr. B), Bassoon and Tuba (Tbn. e Tuba), Timpani (Timp.), Violin I (Viol. I), Violin II (Viol. II), Viola (Vle), Cello (C. b.), and Double Bass (Cb.). The score features a mix of melodic and harmonic lines, with dynamic markings such as [mf] and mf. Measure 47 begins with a piano solo section, followed by entries from the woodwind section (Flute, Oboe, Clarinet B) and bassoon. The piano part continues with a rhythmic pattern. The strings (Violins, Violas, Cellos) enter with sustained notes in measure 48. The piano part concludes with a forte dynamic.

122

6 "Strażnik mu z baszty
rogiem odpowiada"

Fl. II.

Cl. B.

Cr. F.

Tr. B. I. *f* Tr I nella orchestra

Viol. I

Viol. II

Vle. 8 *pp*

Vc.

Cb. *fpp*

fpp

Fl.

Ob.

Cl. B.

Cl. B. basso

Cr. F.

p

Viol. I

Viol. II

Vle.

Vc.

Cb.

cantabile

p

p

7

Fl. *espress.*
Ob. [Picc.]
Cl. B. *p*
Cl. B. basso
Fg. I. *espress.*
Cr. F.
Tr. B.
Tbn. e Tuba
Timp.

Viol. I *cantabile*
Viol. II
Vle
Vc.
Cb. *pp*

66

Fl.

Ob.

Cl. B

Fg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Timp.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

II.
I.

mp

III.
mp

I.
mf

mp marcato

p

66

Flute II (measures 1-4)

Flute I (measures 1-4)

Oboe (measures 1-4)

Clarinet B (measures 1-4)

Bassoon (measures 1-4)

French Horn (measures 1-4)

Trombone (measures 1-4)

Bass Trombone (measures 1-4)

Tuba (measures 1-4)

Timpani (measures 1-4)

Violin I (measures 1-4)

Violin II (measures 1-4)

Cello (measures 1-4)

Double Bass (measures 1-4)

Bassoon (measures 1-4)

Flute II (measures 5-8)

Flute I (measures 5-8)

Oboe (measures 5-8)

Clarinet B (measures 5-8)

Bassoon (measures 5-8)

French Horn (measures 5-8)

Trombone (measures 5-8)

Bass Trombone (measures 5-8)

Tuba (measures 5-8)

Timpani (measures 5-8)

Violin I (measures 5-8)

Violin II (measures 5-8)

Cello (measures 5-8)

Double Bass (measures 5-8)

Bassoon (measures 5-8)

70

Fl.

Ob.

Cl. B.

Fg.

Cr. F.

Tr. B.

Tbn. e
Tuba

Timp.

riten.

pp cresc.

70

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

riten.

p

p

p

p cantabile

p cantabile

8 Allegro con brio

75

Fl.

Ob.

Cl. B

Cl. B
basso

Fg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Tim.

Ptti.

75

8 Allegro con brio

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

Musical score for orchestra and choir, page 78. The score includes parts for Flute (Fl.), Oboe (Ob.), Clarinet B (Cl. B), Bass Clarinet (Cl. B basso), Bassoon (Fg.), French Horn (Cr. F.), Trombone (Tr. B.), Bassoon and Tuba (Tbn. e Tuba), Timpani (Timp.), Percussion (Ptti.), Violin I (Viol. I), Violin II (Viol. II), Viola (Vle), Cello (C. b.), Double Bass (Cb.), and Tenor (T.). The score features a dynamic section with crescendos and decrescendos, and a section marked "II." with specific dynamics for each instrument.

9 Poco maestoso

Fl. Ob. Cl. B Fg. Cr. F Tr. B Tbn. e Tuba Timp.

Viol. I Viol. II Vle. Vc. Cb.

85 **Tempo I**

Viol. I { 12

Viol. II { 12

Vle { 12

Vc. { 12

Cb. { 12

Poco maestoso

10 Tempo I

Fl.

Ob.

Cl. B

Cl. B basso

Fg.

Cfg.

Cr. F.

Tr. B.

Tbn. e Tuba

Timp.

I.

p

pp

Poco maestoso

10 Tempo I

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

pp

93

Fl. I.

Ob. II. > p

Cl. B. II. p [muta in A]

Cl. B. basso

Fg. Cfg. p

Cr. F. I. II. con sord.

Tr. B.

Tbn. e Tuba I. p

Timp.

Ptti. pp

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc. div.

Cb.

98 [muta in A] riten.

Cl. B basso *pp*

Cfg.

Cr. F I. II. *pp*

Tbn. e Tuba I. II. *pp* *ppp*

Ptti. c.b. c.b. *pp*

Viol. I riten.

Viol. II

Vle

Vc. pizz. *pp* pizz. *ppp*

Cb. *pp* *ppp*

II. Litawor i Grażyna

11 Andante con moto. Molto espressivo $\text{♩} = 56 - 60$

3 Flauti (e Piccolo) II. *pp*

Corno inglese III. *pp*

2 Clarinetti in A *p* *pp*

11 Andante con moto. Molto espressivo $\text{♩} = 56 - 60$

Violini I

Violini II con sord. *pp* con sord. div.

Viole *pp* arco

Violoncelli *p* *espress.*

Contrabbassi *pp*

Fl. II. *p cresc.*

Ob. III. *cresc.*

Cor. I. *mf cresc.*

Cl. A. I. *cresc.*

Fg. I. *mf*

Cr. F. [senza sord.] I. II. *mf*

Tr. B.

Tbn. e Tuba

Timp.

Ar. *p*

Viol. I

Viol. II. *cresc.*

Vle. *cresc.*

Vc. *cresc.* *arco*

Cb. *cresc.* *f*

12 I. *p*

Ob. *espress.* *mf*

Cor. II. *p*

Cl. A. *f*

Fg. *f*

Cr. F. *p*

Tr. B.

Tbn. e Tuba

Timp.

Ar. *p* *5*

12 *espress.* *mf*

Viol. I

Viol. II. *cresc.*

Vle. *cresc.*

Vc. *f*

Cb. *pizz.*

II

Fl.

Ob.

Cor.
ingl.

Cl. A

Fg.

Cfg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Timp.

Ar.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

Fl.

Ob.

Cl. A

Cl. A basso

Fg.

Cfg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp.

Ar.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

15

f

f

f

dim.

dim.

dim.

mf

f

f

mf

f

mf

cresc.

f

f

p

mf

cresc.

f

f

p

p

p cresc.

f

dim.

[senza sord.]

f

dim.

f

dim.

dim.

dim.

dim.

13 Poco animato $\text{♩} = 64$

Fl. *p*

Ob. *p*

Cor. ingl. *mf*

Cl. A *p*

Cl. A basso *p*

Fg. *p*

Cfg. *p*

Cr. F *mf* *espress.*

Tr. B *p*

Tbn. e Tuba *p*

Timp.

Ar.

Viol. I *p*

Viol. II *p*

Vle *p*

Vc. *p*

Cb. *p*

24

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. A

Cl. A basso

Fg.

Cfg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp.

Ar.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

14

p

cresc.

p

cresc.

p

molto express.

p

molto express.

p

molto express.

p

arco

p

cresc.

arco

p

cresc.

riten.

30

Fl.

Ob.

Cl. A

I. *espress.*

Fg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Timp.

Ar.

riten.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

più tranquillo

34

Fl.

Ob. *mp*

Cl. A *mp*

Cl. A basso

Fg. *mp*

Cr. F *mp*

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp.

Ar. *mf*

più tranquillo

34

Viol. I *mp*

Viol. II *mp*

Vle *mp*

Vc. *mp*

Cb. *mp*

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. A

Cl. A basso

Fg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp.

Ptti.

G.c.

Ar.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

[III. muta in Picc.]

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

ff

f

f

f

f

fp

fp

ff

ff

fp

fp

16

48

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. A

Cl. A basso

Fg.

Cfg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e Tuba

Ar.

Detailed description: This page contains two systems of musical notation. The top system, labeled '48' at the beginning, spans measures 48 through 16. It features six staves for woodwind instruments (Flute, Oboe, Cor anglais, Clarinet A, Bass Clarinet, Bassoon) and four staves for brass instruments (Cello, Double Bass, French Horn, Trombone). The bottom system, also labeled '48' at the beginning, spans measures 16 through 1. It features five staves for brass instruments (Trombone and Tuba, Bassoon and Tuba, Bassoon and Trombone, Trombone, Trombone and Bassoon). Measures 48-16 show various dynamics like piano (p), pianississimo (pp), forte (f), and fortississimo (fp). Measures 16-1 show dynamics like piano (p), pizzicato (pizz.), and arco.

16

48

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

Detailed description: This page shows the string section's contribution to the score. It includes parts for Violin I, Violin II, Viola, Cello, and Double Bass. The dynamics in this section include pizzicato (pizz.) and arco. Measure 16 concludes with a dynamic of piano (p).

17

Doppio movimento

55

Cfg.

Vle.

Vc.

Cb.

Fl.

Ob.

Viol. II

Vle.

Vc.

Cb.

Fl.

Ob.

Cr. F

Viol. II

Vle.

Vc.

Cb.

18

Fl. {
 Ob. {
 Cor. {
 ingl. {
 Cl. A
 Fg. I.
 Cr. F
 Tr. B
 Tbn. e
 Tuba
 Timp.

69

cresc.

cantabile

p *espress.*

pp

18

Viol. I {
 Viol. II {
 Vle
 Vcl.
 Cb.

74

Fl. III. cresc.

Ob. cresc.

Cor. Corngl. cresc.

Cl. A

Cl. A basso

Fg. p cresc.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp. p cresc.

Viol. I

Viol. II

Vle. div. f

Vc.

Cb.

I. 5

Fl. {
 II. {
 3 3 3 3
 Ob. {
 a2 {
 Cor. {
 ingl.
 Cl. A {
 Cl. A basso {
 Fg. {
 Cfg. {
 Cr. F {
 III.
 Tr. B {
 Tbn. e Tuba {
 III.
 Timp. {
 mf cresc.
 19
 Viol. I {
 f
 Viol. II {
 f
 Vle {
 f
 Vc. {
 f
 Cb. {
 f

Fl.

Ob.

Cor.
ingl.

Cl. A

Cl. A
basso

Fg.

Cfg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Tim.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

81

20

Fl. II. cresc.

Ob. cresc.

Cor. ingl.

Cl. A cresc.

Cl. A basso

Fg. I. *p* cresc.

Cfg. *p* cresc.

Cr. F

Tr. B *p* *mf*

Tbn. e Tuba *mf* III.

Timp.

Viol. I cresc.

Viol. II cresc.

Vle cresc.

Vc. cresc.

Cb. cresc.

89

Fl.

Ob.

Cor.
ingl.

Cl. A

Cl. A
basso

Fg.

Cfg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Timp.

Ptti.

21 Andante come prima f - 64

21 Andante come prima ♫ = 64

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

89

ff

ff

ff

ff

94

Fl. {

Ob. {

Cor. ingl. {

Cl. A {

Cl. A basso {

Fg. {

Cfg. {

Cr. F {

Tr. B {

Tbn. e {

Tuba {

Tim. {

Ptti. {

Viol. I {

Viol. II {

Vle {

Vc. {

Cb. {

94

[muta in Fl. III] II.

p

p

mf

mf

mf

mf

espress.

p

espress.

mf

mf

22 *affrettando*

100

Fl. *cresc.*

Ob. *a2 cresc.*

Cor. ingl.

Cl. A

Cl. A basso *p cresc.*

Fg. *p cresc.*

Cfg.

Cr. F *p cresc.*

Tr. B

Tbn. e Tuba

Tim.

Ptti. *p cresc.* c. 2 bacch. *p cresc.* *rallent.*

22 *affrettando*

Viol. I *poco a poco cresc.*

Viol. II *poco a poco cresc.*

Vle *p poco a poco cresc.*

Vc. *p poco a poco cresc.*

Cb. *f*

23 Andante come prima

Viol. I { 107 c ff

Viol. II { c ff

Vle { 13 c ff

Vc. { c ff

Cb. { c ff

poco rallent. 24 a tempo

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. A

Cl. A basso

Fg.

Cfg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp.

Ar.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

poco rallent. 24 a tempo

[III. muta in Picc.]

mf dolce

Fl. [Picc.] a2

Ob. a2

Cor. ingl.

Cl. A

Cl. A basso

Fg.

Cfg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e Tuba III. mf p p

Timp.

Ar.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

120

Fl.

Ob.

Cor.
ingl.

Cl. A

Cl. A
basso

Fg.

Cfg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Timp.

Ar.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

[muta in Fl. III]

II.

IV.

p cresc.

f

poco a poco diminuendo

poco a poco diminuendo

poco a poco diminuendo

poco a poco diminuendo

riten.

25

123 I. II.

Fl. *p*

Ob. a²

Cor. ingl. *p*

Cl. A I. *p*

Cl. A basso *p* [muta in B]

Fg.

Cr. F

Tr. B *p*

Tbn. e Tuba *p*

Timp.

Ar. *p*

123 riten. 25

Viol. I

Viol. II

Vle *p*

Vc.

Cb.

127

Ob. I. *p*

Cr. F. I.

Ar. *p*

Viol. I

Viol. II

Vle. *p*

Vc.

Cb.

Musical score for orchestra, page 26, measures 132-133.

Measure 132:

- Fl.**: Rests throughout the measure.
- Ar.**: Playing eighth-note patterns.
- II.**: Playing eighth-note patterns.
- III.**: Playing eighth-note patterns.

Measure 133:

Viol. I, **Viol. II**, **Vle.**: Playing eighth-note patterns.

Vc.: Rests throughout the measure.

Cb.: Rests throughout the measure.

Dynamic markings: *p*, *pp*, *8va*.

Moderato

Fl. *pp* [III. muta in Picc.]

Ob. I. *pp* [muta in B]

Cl. A. *pp*

Cr. F. I. con sord. *p*

Ar. (8va) - - -

Viol. I. *d*

Viol. II. *b2*

Vle. *pizz.* *pp* arco

Vc. *pizz.* *pp* arco

Cb. *pp*

143 Cr. F. con sord. III. con sord. *p* a2 [senza sord.]

Tr. B. con sord. [senza sord.]

Viol. I. -

Viol. II. -

Vle. -

Vc. -

Cb. *p*

III. Starcie z Krzyżakami. Bitwa. Śmierć Grażyny

27 Allegro con fuoco $\text{d}=80$

2 Oboi

2 Clarinetti in B

Clarinetto basso in B_b

2 Fagotti

4 Corni in F

3 Trombe in B

3 Tromboni e Tuba

[senza sord.]

I.

27 Allegro con fuoco $\text{d}=80$

Violini I

Violini II

Viole

Violoncelli

Contrabassi

p

mf

p

mf

p

$tr\sim\sim$

mf

$tr\sim\sim$

mf

$tr\sim\sim$

$tr\sim\sim$

p

28

Fl. [mf] [Picc.] tr~~~ f tr~~~

Ob. I. tr~~~ II. tr~~~ f

Cl. B I. f Cl. B basso f

Fg. [mf]

Cr. F I. marcato f

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp. f

28

Viol. I f tr~~~

Viol. II tr~~~

Vle

Vc.

Cb.

Musical score for orchestra, page 29, section 12. The score includes parts for Flute I, Flute II, Oboe, Clarinet B, Bass Clarinet, Bassoon, and Cello/Bass. The instrumentation is as follows:

- Fl.**: Flute I (top staff) and Flute II (second staff from top).
- Ob.**: Oboe (third staff).
- Cl. B**: Clarinet B (fourth staff).
- Cl. B basso**: Bass Clarinet (fifth staff).
- Fg.**: Bassoon (bottom staff).
- Cfg.**: Cello/Bass (second staff from bottom).

The score shows various musical markings including dynamics (e.g., *f*, *tr*), articulations (e.g., *v*, *>*), and performance instructions like "[muta in Fl. III]".

Musical score for orchestra, page 10, measures 11-12. The score includes parts for Cr. F, Tr. B, Tbn. e Tuba, and Timp. The Timpani part shows a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes. The other parts remain silent.

Musical score for orchestra, page 29, measure 12. The score includes parts for Violin I, Violin II, Viola, Cello, and Double Bass. The key signature is one sharp (F# major). Measure 12 begins with a dynamic of f . The Violins play eighth-note patterns, the Violas play sixteenth-note patterns, and the Cellos and Double Basses provide harmonic support with sustained notes and eighth-note patterns. Measure 13 continues with similar patterns, maintaining the dynamic of f .

17 I. II.

tr~~~~~

Cor. ingl.

Cl. B

Cl. B basso

Fg.

Cr. F

III.

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

mf

III.

mf

mf

I.

f

tr~~~~~

a2

30

"*Dał hasło: chył majdany do nogi,
Warknęły struny, świsnęła strzał chmura*"

Fl. { *f*
f [III. muta in Picc.]

Ob. { *f*

Cor. {
ingl. { *f*

Cl. B { *f*

Cl. B basso { *f*

Fg. { *f*

Cfg. { *ff*

Cr. F { *f*

Tr. B { *ff*

Tbn. e {
Tuba { *f*

Timp. { *f*

Ptti. { *f* c.b.

G.c. { *f*

Viol. I { *f*

Viol. II { *f*

Vle { *f*

Vc. { *f* fp

Cb. { *f* fp

25

a2

30

25

30

Cor. ingl. *mp*

Fg.

I. *mp*

Viol. I sul G

Viol. II

Vle

Vc. *mf*

Cb. *tr~~~~~*

31

34

Cor. ingl. >

Cl. B

Cl. B basso *p*

Fg. *tr~~~~~*

I. II. con sord.

Cr. F *p ma marcato*

a2

31

34

Viol. I

Viol. II *p*

Vle

Vc.

Cb.

37

Fl. I. *p*

Ob. I. *p*

Cl. B. I. *p*

Cl. B. basso *p*

Fg. a2

Cr. F a2 *p*

Tr. B. pp *p*

Tbn. e Tuba *pp* *p*

Timp.

Viol. I f

Viol. II f

Vle f

Vc. *fp*

Cb. *fp*

32

Fl. *f*

Ob. $\frac{5}{8}$ *mf*

Cl. B *f*

Cl. B basso

Fg. *mf*

Cr. F I. II. senza sord. *[mf]*

Tr. B *mf*

Tbn. e Tuba I. *mf* II. *f*

Tim. *p*

32

Viol. I *fp*

Viol. II *fp*

Vle *fp*

Vc. *fp*

Cb. *fp*

45 a2

Fl.   *poco a poco cresc.*

Ob.   *poco a poco cresc.*

Cor.   *poco a poco cresc.*

ingl.   *poco a poco cresc.*

Cl. B   *poco a poco cresc.*

Cl. B basso   *poco a poco cresc.*

Fg.   *poco a poco cresc.*

Cfg.   *poco a poco cresc.*

Cr. F   *poco a poco cresc.*

Tr. B   *poco a poco cresc.*   *marcato*

Tbn. e Tuba   *poco a poco cresc.*   *marcato*

Timp.   -

Viol. I   *poco a poco cresc.*

Viol. II   *poco a poco cresc.*

Vle   *poco a poco cresc.*

Vc.   *poco a poco cresc.*

Cb.   *poco a poco cresc.*

[Picc.]

poco a poco cresc.

"Zewrą się bliżej, pierś o pierś uderzy...
 Swoi i cudzy zmieszani w natłoku,
 Zewsząd szczeć razów, wrzask,
 chrzęsty pancerzy;
 Pryskażą bronie, lecą hełmy, głowy"

33

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. B

Cl. B basso

Fg.

Cfg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp.

Ptti.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

49

50

51

52

53

ff

p

33

Fl. Ob. Cor. Cl. B. Fg.

Cr. F Tr. B. Tbn. e Tuba

Timp. Ptti.

Viol. I Viol. II Vle. Vc. Cb.

58

Fl.

Ob. *a2 ff*

Cor. ingl.

Cl. B

Cl. B basso *ff*

Fg. *ff*

Cfg. *ff*

Cr. F *ff*

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp.

G.c.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

II.

34

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. B

Cl. B basso

Fg.

Cfg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp.

34

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

65

Fl. [muta in Fl. III]

Ob. decresc.

Cor. ingl. decresc.

Cl. B

Cl. B basso

Fg. p

Cfg. p

Cr. F II. p a2 [p] con sord. p II. con sord. > p

Tr. B decresc. p I. p

Tbn. e Tuba

Timp. p f p

Tmb. mil. p f

Viol. I 65 p

Viol. II p

Vle

Vc. p f

Cb. p f

69

Fl.

Ob.

Cl. B

Cl. B
basso

Fg.

Cfg.

Cr. F

Tr. B

I.

Tbn. e
Tuba

Timp.

Tmb.
mil.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

35

73

Fl.   *sempre cresc.*

Ob.   *sempre cresc.*

Cl. B   *sempre cresc.*

Fg.   *sempre cresc.*

Cfg.   *sempre cresc.*

Cr. F

Tr. B   [senza sord.] *mf*

Tbn. e Tuba

Timp.

35

73

Viol. I   *sempre cresc.*

Viol. II   *sempre cresc.*

Vle.   *sempre cresc.*

Vc.   *sempre cresc.*

Cb.   *sempre cresc.*

76

Fl.

Ob. a2

Cl. B

Fg.

Cfg.

Cr. F f

Tr. B *sempre cresc.*
[senza sord.]
sempre cresc.

Tbn. e Tuba

Timp.

Viol. I

Viol. II

Vle *cresc.*

Vc. *cresc.*

Cb. *cresc.*

III.
II.
I. II.

mf *cresc.*

This musical score page contains two systems of music. The top system includes parts for Flute, Oboe (a2), Clarinet B, Bassoon, Cello, French Horn, Trombone B, Bassoon/Tuba, and Timpani. The bottom system includes parts for Violin I, Violin II, Viola, Cello, and Double Bass. Measure 76 begins with sustained notes from the woodwind section. The bassoon and cello provide harmonic support. The brass section (French horn, trombone) enters with a rhythmic pattern. The bassoon/tuba and timpani provide a steady bass line. The strings (violin, viola, cello, double bass) enter with eighth-note patterns. Dynamics include *f*, *sempre cresc.*, [senza sord.], *cresc.*, and *mf cresc.*. Measure 77 continues with sustained notes and harmonic support from the woodwinds and brass. The bassoon/tuba and timpani maintain the bass line. The strings continue their eighth-note patterns. Measure 78 concludes with sustained notes and harmonic support from the woodwinds and brass. The bassoon/tuba and timpani maintain the bass line. The strings continue their eighth-note patterns.

Fl. *f*

Ob.

Cl. B

Cl. B basso

Fg.

Cfg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e

Tuba III. *f*

Timp.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

80

I.

IV.

81

3 3 3 3

3 3 3 3

3 3 3 3

3 3 3 3

36

Fl. ff

Ob. ff

Cor. ingl. ff

Cl. B ff

Cl. B basso ff

Fg. ff

Cfg. ff

Cr. F ff ff

Tr. B ff ff

Tbn. e Tuba ff b $\ddot{o}$

Timp. ff

Ptti.

G.c. ff

36 ff

Viol. I ff

Viol. II ff

Vle ff

Vc. ff

Cb. ff

37

89

Fl. II.

Ob. I.

Cor. ingl.

Cl. B basso

Fg.

Cfg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp.

37

89

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

94

Fl.

Ob.

Cl. B

Fg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Timp.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

II.
I.

8

a2

ff

ff

f

pìù f

94

38

Fl.

[III. muta in Picc.]

Ob.

Cor. ingl.

Cl. B

Cl. B basso

Fg.

Cfg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

38

103

Fl.

Ob.

Cor.
ingl.

Cl. B

Cl. B
basso

Fg.

Cfg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Tim.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

II.

a2

f

ff

103

39

106

F1.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. B

Cl. B basso

Fg.

Cfg.

Cr. F

a2

f

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

110

Fl.

Ob.

Cl. B

Cl. B
basso

Fg.

Cr. F

I. II.

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Timp.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

110

f

tr.

tr.

115

This musical score page contains six systems of music, each with a different instrument's name and its corresponding staff. The instruments are: Flute (F1.), Oboe (Ob.), Clarinet B (Cl. B), Bassoon (Fg.), Trombone (Cr. F), Tuba (Tr. B), Tuba (Tbn. e Tuba), Timpani (Timp.), Violin I (Viol. I), Violin II (Viol. II), Cello (Vcl.), and Double Bass (Cb.). The score is in common time and includes dynamic markings such as *f*, *tr*, and *I.*

Fl. (Flute) starts with a melodic line, followed by a rest, then a dynamic *tr*, another rest, and finally a dynamic *f* with sixteenth-note patterns.

Ob. (Oboe) has a melodic line with a dynamic *[Picc.]* and a dynamic *tr*.

Cl. B. (Clarinet B) has a melodic line with a dynamic *f*.

Fg. (Bassoon) has a melodic line with a dynamic *f*.

Cr. F. (Corno di Francesco) has a melodic line with a dynamic *f*.

Tr. B. (Trombone) has a melodic line with a dynamic *f*.

Tbn. e Tuba (Trombone and Tuba) has a melodic line with a dynamic *I.*

Timp. (Timpani) has a rhythmic pattern of eighth notes.

Viol. I. (Violin I) has a melodic line with a dynamic *f*.

Viol. II. (Violin II) has a melodic line with a dynamic *tr*.

Vcl. (Cello) has a melodic line.

Cb. (Double Bass) has a melodic line.

120

Fl. [Picc.] tr~~~ [muta in Fl. III] II.

Ob.

Cl. B

Fg. a2

40

Cr. F

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp.

II.

mf cresc.

mf cresc.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

40

120

41

Maestoso (ma alla breve) $\text{d} = 72$

125

Fl.

Ob.

Cl. B

Fg.

Cfg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp.

Ptti.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

41

Maestoso (ma alla breve) $\text{d} = 72$

129

Fl.

Ob.

Cl. B

Fg.

Cr. F

a2

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Timp.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

This musical score page contains two systems of music. The top system, starting at measure 129, features woodwind instruments: Flute, Oboe, Clarinet B, Bassoon, and Clarinet F. The brass section includes Trombone B (marked 'a2') and Bassoon/Tuba. The timpani is also present. The bottom system continues from measure 129 and includes Violin I, Violin II, Viola, Cello, and Double Bass. The instrumentation is primarily woodwind and brass, with some rhythmic patterns from the brass section.

42

Poco meno mosso

133

This section shows the woodwind and brass parts for measures 41-42. The instrumentation includes Flute, Oboe, Cor anglais, Clarinet B-flat, Clarinet B-flat basso, Bassoon, Cello, French Horn, Trombone, Bass Trombone, Tuba, Timpani, Percussion, and Gong. The dynamics are primarily ff (fortissimo) with occasional ff8 (fortissimo with a dynamic 8).

This section shows the brass and percussion parts for measures 41-42. The instrumentation includes Trombone, Bass Trombone, Tuba, Timpani, Percussion, and Gong. The dynamics are ff with occasional ff8.

42

Poco meno mosso

133

This section shows the string instruments for measures 41-42. The instrumentation includes Violin I, Violin II, Viola, Cello, and Double Bass. The strings play eighth-note patterns, with the violins reaching ff and the cellos and basses reaching ff. The violins also perform pizzicato strokes at the end of the measure.

*allarg.***43** Andante

Fl.

Ob.

Cor.
ingl.

Cl. B

Cl. B
basso

Fg.

Cfg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Timp.

*allarg.***43** Andante

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

pianissimo appassionato

pianissimo appassionato

pianissimo appassionato

arco

f

arco

f

*"Komtur dał ognia z piorunowej broni.
Cugle z słabego wyciekuły ujęcia;
Sątwarzając z siodła już się bokiem chyli"*

"Przecież i trąba ozwała się z wieżej,
I most opada, i wolnymi kroki
Rusza się orszak w żałobnej odzieży,
Niosąc na tarczach bohatera zwłoki"

IV. Pochód żałobny

2

44 Andante, quasi marcia funebre ♩ = 56

Contrafagotto

2 Fagotti

Clarinetto basso in B_b

Corno inglese

3 Trombe in B

Timpani

44 Andante, quasi marcia funebre ♩ = 56

Violini I   c   -   -   -   -   -

Violini II   c   -   -   -   -   -

Viole   c   -   -   -   -   -   -   -   -

Violoncelli   c   -   -   arco   pizz.   pp ma marcato

Contrabassi   c   -   -   arco   pizz.   pp

6

Viol. I
Viol. II

Vle.

Vc.

Cb.

II

Viol. I
Viol. II

Vle.

Vc.

Cb.

45

Fg. 15 I. *p*

Timp.

45

Viol. I 15 [senza sord.] sul G
[senza sord.]

Viol. II *p*

Vle arco

Vc. *p* arco

Cb. *p*

≡ ≡

Fg. 20

Timp.

Viol. I 20

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

46

Fl. *dolce*
Ob.
Cor. ingl.
Cl. B.
Fg.

Cr. F
Tr. B.
Tbn. e Tuba

Timp.
Tmb. mil.

Ar.

Viol. I
Viol. II
Vle
Vc.
Cb.

31

Fl.

Ob.

Cor.
ingl.

Cl. B

Fg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Timp.

Tmb.
mil.

Ar.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

più **p**

pp

[**p**]

più **p**

pp

pp

a2

f cresc.

a2

f cresc.

f cresc.

dim.

[**p**] **f**

dim.

p

31

Musical score page 36, measures 1-5. The score includes parts for Flute (Fl.), Oboe (Ob.), Cor. ingl. (Cor. ingl.), Clarinet B (Cl. B), Clarinet B basso (Cl. B basso), Bassoon (Fg.), Cello (Cfg.), French Horn (Cr. F.), Trombone B (Tr. B), Trombone A (Tr. A), Bassoon and Tuba (Tbn. e Tuba), and Timpani (Tim.). The instrumentation is as follows:

- Flute (Fl.):** Rests throughout.
- Oboe (Ob.):** Playing eighth-note patterns.
- Cor. ingl. (Cor. ingl.):** Playing eighth-note patterns.
- Clarinet B (Cl. B):** Playing eighth-note patterns.
- Clarinet B basso (Cl. B basso):** Playing eighth-note patterns.
- Bassoon (Fg.):** Playing eighth-note patterns.
- Cello (Cfg.):** Playing eighth-note patterns.
- French Horn (Cr. F.):** Playing eighth-note patterns.
- Trombone B (Tr. B):** Rests until measure 4, then plays eighth-note patterns with dynamic *marcato*.
- Trombone A (Tr. A):** Rests until measure 4, then plays eighth-note patterns with dynamic *marcato*.
- Bassoon and Tuba (Tbn. e Tuba):** Playing eighth-note patterns.
- Timpani (Tim.):** Playing eighth-note patterns.

Measure 1: Flute rests, Oboe eighth-note pattern, Cor. ingl. eighth-note pattern, Cl. B eighth-note pattern, Cl. B basso eighth-note pattern, Fg. eighth-note pattern, Cfg. eighth-note pattern, Cr. F. eighth-note pattern, Tr. B rests, Tr. A rests, Tbn. e Tuba eighth-note pattern, Tim. eighth-note pattern.

Measure 2: Flute rests, Oboe eighth-note pattern, Cor. ingl. eighth-note pattern, Cl. B eighth-note pattern, Cl. B basso eighth-note pattern, Fg. eighth-note pattern, Cfg. eighth-note pattern, Cr. F. eighth-note pattern, Tr. B eighth-note pattern, Tr. A eighth-note pattern, Tbn. e Tuba eighth-note pattern, Tim. eighth-note pattern.

Measure 3: Flute rests, Oboe eighth-note pattern, Cor. ingl. eighth-note pattern, Cl. B eighth-note pattern, Cl. B basso eighth-note pattern, Fg. eighth-note pattern, Cfg. eighth-note pattern, Cr. F. eighth-note pattern, Tr. B eighth-note pattern, Tr. A eighth-note pattern, Tbn. e Tuba eighth-note pattern, Tim. eighth-note pattern.

Measure 4: Flute rests, Oboe eighth-note pattern, Cor. ingl. eighth-note pattern, Cl. B eighth-note pattern, Cl. B basso eighth-note pattern, Fg. eighth-note pattern, Cfg. eighth-note pattern, Cr. F. eighth-note pattern, Tr. B eighth-note pattern (*marcato*), Tr. A eighth-note pattern (*marcato*), Tbn. e Tuba eighth-note pattern, Tim. eighth-note pattern.

Measure 5: Flute rests, Oboe eighth-note pattern, Cor. ingl. eighth-note pattern, Cl. B eighth-note pattern, Cl. B basso eighth-note pattern, Fg. eighth-note pattern, Cfg. eighth-note pattern, Cr. F. eighth-note pattern, Tr. B eighth-note pattern, Tr. A eighth-note pattern, Tbn. e Tuba eighth-note pattern, Tim. eighth-note pattern.

Musical score for orchestra, page 47, system 36. The score includes parts for Violin I, Violin II, Viola, Cello, and Double Bass. The key signature is A major (three sharps). The dynamic is forte (f).

The score consists of five staves. Violin I and Viola play eighth-note patterns with grace notes. Violin II and Cello play sustained notes. Double Bass plays sustained notes.

41

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. B

Cl. B basso

Fg.

Cfg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

a2

marcato

f cresc.

f cresc.

f cresc.

48

Fl. [Picc.] *ff*

Ob. *ff*

Cor. ingl. *ff*

Cl. B. *ff*

Cl. B. basso *ff*

Fg. *ff*

Cfg. *ff*

Cr. F. *ff*

Tr. B. *ff*

Tbn. e Tuba *ff*

Timp. *ff*

Tmb. mil. *ff*

Ptti. *ff*

48

Viol. I *ff*

Viol. II *ff*

Vle. *ff*

Vc. *ff*

Cb. *ff*

49

Fl.

Ob.

Cor.
ingl.

Cl. B

Cl. B
basso

Fg.

Cfg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Timp.

Tmb.
mil.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

53

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. B

Cl. B basso

Fg.

Cfg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp.

Tmb. mil.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

[muta in Fl. III]

L.

[muta in A]

"Śmiertelne pieśni Wajdeloci pieją."

49

Un pocchietto più mosso $\text{♩} = 62$

56

Ob. I. p
Cl. A I. p
Cl. A basso [p]
Fg. p

Trg. p

Viol. I
Viol. II pp sul pont.
Vle pp sul pont.
Vc.
Cb.

60

Ob. $\text{♩} = 62$
Cl. A
Cl. A basso
Fg. $\text{♩} = 62$

Viol. I
Viol. II $\text{♩} = 62$
Vle $\text{♩} = 62$
Vc.
Cb.

50

64

Fl. II. *p*

Ob. *p*

Cl. A

Fg.

Trg. *p*

50

64

Viol. I *p cantabile*

Viol. II

Vle

Vc. *p cantabile*

Cb. *p*

68

Fl. II. *mp cresc. molto*

Ob.

Cl. A *mp cresc. molto*

Cl. A basso

Fg. *mp cresc. molto*

Cfg. *mf cresc.*

Cr. F *mf cresc.*

Tr. B

Tbn. e Tuba

Timp. *f*

Viol. I *mp cresc. molto*

Viol. II *ord.* *mp cresc. molto*

Vle *mp cresc. molto*

Vc. *mp cresc. molto*

Cb. *mp cresc. molto*

"... Nadjechał mąż czarny.
Poznało wojsko: on na polu wzchora,
Przypadł, odwagę stygnącą zapalił,
Niemców wysiekał, komtura obalił."

*"Zapalcie zgliszce!...
... biezy na stos, upada na zwłokach,
Ginie w płomieniach i dymu obłokach."*

"Uchyla twarzy: on! Litawor! Książę!...
... wrzask o gwiazdy bije:
Litawor żyje! Książę, pan nasz żyje!"

poco rallent.

52

77

Musical score for orchestra and piano, page 52, measures 77-80. The score includes parts for Flute, Oboe, Cor. ingl., Clarinet B, Clarinet B basso, Bassoon, Cello, Double Bass, French Horn, Trombone, Trombone e Tuba, Timpani, Tambour mil., and Percussion. The piano part is at the bottom. Measure 77 starts with a dynamic of ***ff***. Measures 78-80 show various rhythmic patterns and dynamics, including ***ff***, ***p***, ***ff***, ***f***, and ***ff***. Measure 80 ends with a dynamic of ***ff***.

52 $\text{♩} = 56$

Violin I
Violin II
Viola
Cello

81

Fl.

Ob.

Cor. ingl.

Cl. B

Cl. B basso

Fg.

Cfg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e

Tuba

Timp.

Tmb. mil.

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

poco a poco diminuendo e rallent.

Fl. {

Ob. {

Cor. ingl. {

Cl. B {

Cl. B basso {

Fg. {

Cfg. {

Cr. F {

Tr. B {

Tbn. e Tuba {

Tim. {

Tmb. mil. {

Viol. I {

Viol. II {

Vle {

Vc. {

Cb. {

85

poco a poco diminuendo e rallent.

p cres.

f dim.

poco a poco diminuendo e rallent.

89

Fl. *p*

Ob. *p*

Cor. *p*

Cor. ingl. *p*

Cl. B *p*

I.

Cl. B basso *p*

Fg. *p*

Cfg. *p*

Cr. F *p*

III.

Tr. B *p*

Tbn. e Tuba *p*

Tim. *p*

Tmb. mil. *p*

Ar. *p*

53 *a tempo*

Musical score for orchestra, page 33, tempo. The score includes parts for Violin I (sul G), Violin II (sul G), Viola (Vle), Cello (Vc.), and Double Bass (Cb.). The music consists of six measures. Dynamics include *p* (pianissimo) and *mf* (mezzo-forte). Measure 1: Violin I and II play eighth-note patterns. Measure 2: Viola and Cello play eighth-note patterns. Measure 3: Double Bass plays eighth-note patterns. Measures 4-6: All instruments play eighth-note patterns.

95 I. *dimin. e rallent.*

Fl. Ob. Cor. ingl. Cl. B Cl. B basso Fg. Cr. F Tr. B Tbn. e Tuba Timp. Ar. Viol. I Viol. II Vle Vc. Cb.

p *p* *I.* *III.* *pp* *dimin. e rallent.*

54 Un poco più mosso, ma tranquillo $\text{♩} = 64$

101

Fl.

Ob.

Cor.
ingl.

Cl. B

Cl. B
basso

Fg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Timp.

Ar.

54 Un poco più mosso, ma tranquillo $\text{♩} = 64$

101

Viol. I

Viol. II

Vle

Vc.

Cb.

55

109

Fl.

Ob.

Cl. B

Fg.

Cr. F

Tr. B

Tbn. e
Tuba

Timp.

Trg. *pp*

Ar. *pp*

55

8va

109 div.

Viol. I

Viol. II *pp*

Vle

Vc.

Cb.

poco rallent.   **Un pocchetto meno mosso**

perdendosi

Fl.   116   *pp*   II.   *pp*   *ppp*
 Ob.   *pp*   *pp*   *ppp*
 Cl. B.   II.   *pp*   *ppp*
 Fg.   *ppp*

Cr. F.   *pp*   III.   *pp*   *ppp*   *ppp*
 Tr. B.
 Tbn. e Tuba

Timp.
 Trg.   *pp*   *pp*

Ar.   *pp*

poco rallent.   **Un pocchetto meno mosso**

perdendosi

Viol. I   116   *pp*   *pp*   *ppp*
 Viol. II   *pp*   *pp*
 Vle.   *pizz.*
 Vc.   *pp*   *pizz.*
 Cb.   *pp*

W serii „Polska Muzyka Zapomniana” ukazały się do tej pory:

- Witold Friemann – *Konrad Wallenrod*
- Karol Kurpiński – Uwertura do opery *Pałac Lucypera*
- Franciszek Lessel – Finale molto presto g-moll
- Witold Maliszewski – Uwertura radosna op. 11
- Witold Maliszewski – *Scherzo i Uwertura ku czci Schuberta*
- Witold Maliszewski – IV Symfonia D-dur *Odrodzonej i odnalezionej Ojczyźnie* op. 21
- Witold Maliszewski – *Missa pontificalis*
- Witold Maliszewski – *Requiem*
- Witold Maliszewski – *Bajka* op. 30
- Witold Maliszewski – *Legenda* op. 31
- Zygmunt Noskowski – II Symfonia c-moll *Elegijna*
- Feliks Nowowiejski – Uwertura do oratorium *Powrót syna marnotrawnego* op. 3
- Feliks Nowowiejski – Poemat symfoniczny *Beatrycze* op. 17 nr 1
- Feliks Nowowiejski – Fantazja symfoniczna *Nina i Pergolesi* op. 17 nr 2
- Piotr Rytel – *Grażyna*

Materiały orkiestrowe dostępne na www.filharmonia.opole.pl/nuty